

***Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubinie
za 2009 rok***

Lubin, marzec 2010 r.

Spis treści

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne	3
2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych	4
3. Struktura wydatków w latach 2008 – 2009 w odniesieniu do zadań własnych i zleconych	6
4. Wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań	9

II. Działania merytoryczne podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	11
1.1. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	15
1.2. Praca i zadania pracowników socjalnych	17
1.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	25
1.4. Domy pomocy społecznej	28
1.4.1. Dom Opieki „Szarotka”	29
1.5. Ośrodki wsparcia	32
1.5.1. Dom Dziennego Pobytu „Senior”	32
1.5.2. Ośrodek Opiekuńczo – Rehabilitacyjny	34
2. Inne zadania realizowane na rzecz rodziny i mieszkańców miasta	36
2.1. Świadczenia rodzinne	36
2.2. Zaliczka alimentacyjna i fundusz alimentacyjny	38
2.3. Dodatki mieszkaniowe	39
2.4. Żłobki	42

III. Polityka kadrowa w zakresie podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji

1. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	44
1.1. Zatrudnienie w działach i jednostkach podległych	44
1.2. Szkolenia, seminaria, konferencje	45
2. Przygotowywanie przyszłych kadr dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	46

IV. Długofalowe działania strategiczne w zakresie polityki społecznej podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych miasta Lubina na lata 2007 – 2013	47
1.1. Wsparcie i aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	47
1.1.1. Projekt „Aktywność miarą sukcesu”	47
1.1.2. Realizacja programu prac społecznie – użytecznych	48
1.1.3. Klub Integracji Społecznej	49
1.2. Zintegrowany system wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych	49
2. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej	50

V. Działania modernizacyjne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Remonty i inwestycje .....

Podsumowanie	53

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PODSTAWY PRAWNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie realizuje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
2. ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.)
3. ustawę z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.)
4. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.)
5. ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.)
6. ustawę z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.)
7. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493)
8. ustawę z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.)
9. ustawę z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.)
10. ustawę z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)
11. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.)
12. ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.)
13. ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.)
14. ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
15. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
16. ustawę z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz.U. z 2007r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.)
17. ustawę z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009r. Nr 157, poz. 1240)
18. ustawę z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późn. zm.)
19. ustawę z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.)
20. ustawę z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2007r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.)

21. ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009r. Nr 84 poz. 712).

2. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ USTAWOWYCH

Zgodnie z Uchwałą Nr XLI/152/08 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie budżetu miasta Lubina na rok 2009 wraz z późniejszymi zmianami, budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i podległych jednostek na 2009 r. wynosił:

Ogółem	31.077.712 zł
- w tym:	
- zadania zlecone	11.321.182 zł
- zadania własne	19.220.360 zł
- projekty unijne	536.170 zł

Struktura wydatków w działach i rozdziałach

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	%
852		Pomoc społeczna w tym:	31.077.712	29.082.435,55	93,58
		- zadania zlecone	11.321.182	11.244.944,32	99,33
		- zadania własne	19.220.360	17.453.159,34	90,81
		- projekt unijny	536.170	384.331,89	71,68
	80195	Pozostała działalność - zadania własne (projekt romski)	13.000	12.982,32	98,87
	85195	Pozostała działalność - zadania zlecone	6.300	6.300	100
	85202	<u>Domy pomocy społecznej</u> Dom Opieki „Szarotka” w tym: Dotacja celowa Dopłata do innych domów	1.831.200 1.399.200 3.000 432.000	1.769.524,50 1.364043,70 3.000 405.480,80	96,64 97,49 100 93,87
	85203	<u>Ośrodki wsparcia</u> Dom Dziennego Pobytu „Senior” Ośrodek Opiekuńczo - Rehabilitacyjny	4.090.480 1.562.690 2.527.790	2.880.624,26 810.918,91 2.069.705,35	70,43 51,90 81,88
	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - zadanie zlecone - zadania własne	10.622.000 10.510.000 112.000	10.549.214,21 10.437.214,21 112.000	99,32 99,31 100
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne - zadanie zlecone - zadania własne – dotacja celowa	117.872 72.372 45.500	114.716,01 72.372,00 42.344,01	97,33 100 93,07

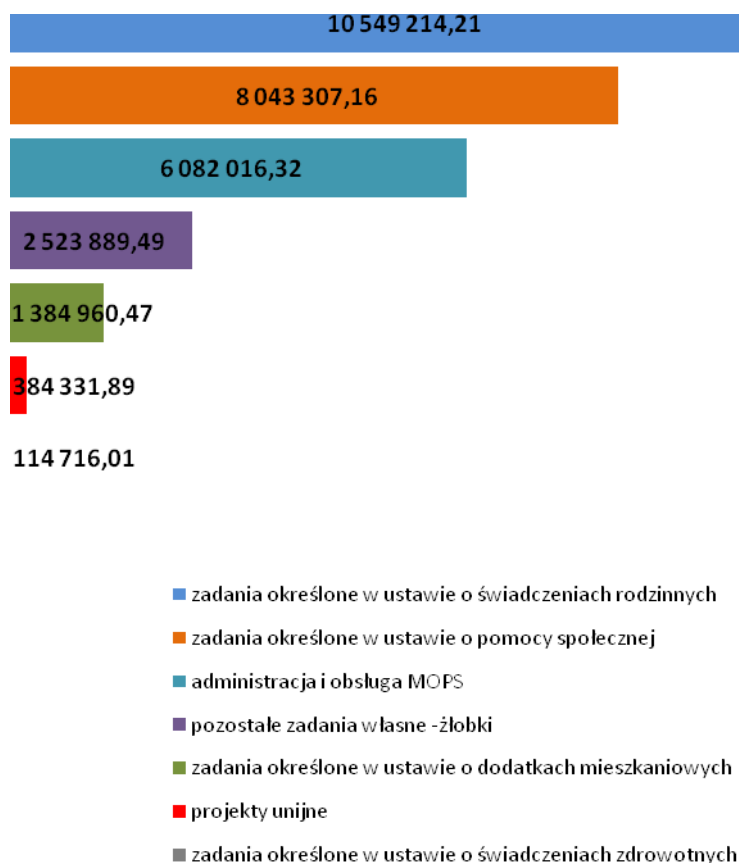
852	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1.968.110	1.955.350,26	99,35
		- zadania własne	1.256.600	1.253.486,38	99,76
		w tym: dotacja celowa	684.000	680.886,38	99,55
		- zadania zlecone	661.510	661.509,03	100
		- wkład własny w projekt unijny	50.000	40.354,85	80,71
	85215	Dodatki mieszkaniowe	1.430.000	1.384.960,47	96,85
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej - zadania własne w tym dotacja celowa - projekt unijny	6.668.050 1.390.200 486.170	6.425.993,36 1.390.200,00 343.977,04	96,37 100 70,76
85220	Mieszkanie chronione	109.600	0,00	0,00	
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania własne - zadania zlecone	51.300	51.300,00	100	
		10.300	10.300,00	100	
		41.000	41.000,00	100	
85295	Pozostała działalność - zadania własne w tym dotacja celowa	1.580.640	1.381.031,59	87,38	
		670.000	664.427,31	99,17	
853	85305	Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej - żłobki	2.559.160	2.523.889,49	98,63
854	85412	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej - zadania zlecone	30.000	26.549,08	88,50

W 2009 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poniesione na realizację zadań zostały wykonane w 93,58% w stosunku do planu (w tym wydatki na zadania zlecone w 99,33 %).

Największe wydatki stanowiące 36,3 % budżetu Ośrodka poniesiono na realizację świadczeń rodzinnych oraz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej - 27,7 %. Wydatki na działalność MOPS wyniosły 22,1 % budżetu, zaś na funkcjonowanie żłobków 8,7 % ogółu wydatków.

Szczegółową strukturę wydatków w 2009 roku przedstawiono na wykresie.

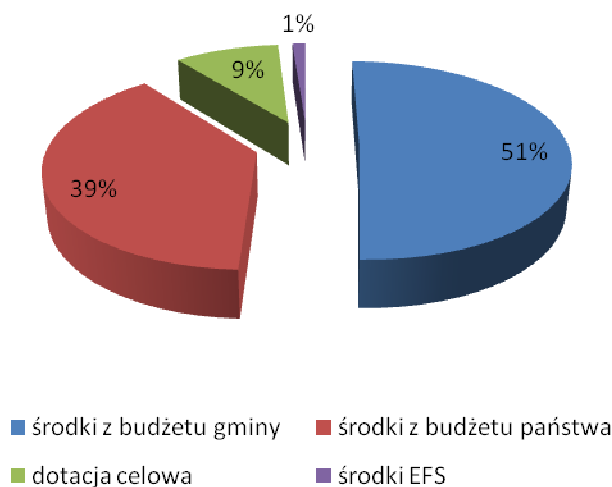
Wydatki w 2009 r. z podziałem na realizowane zadania

3. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2008 – 2009 W ODNIESIENIU DO ZADAŃ WŁASNYCH I ZLECONYCH

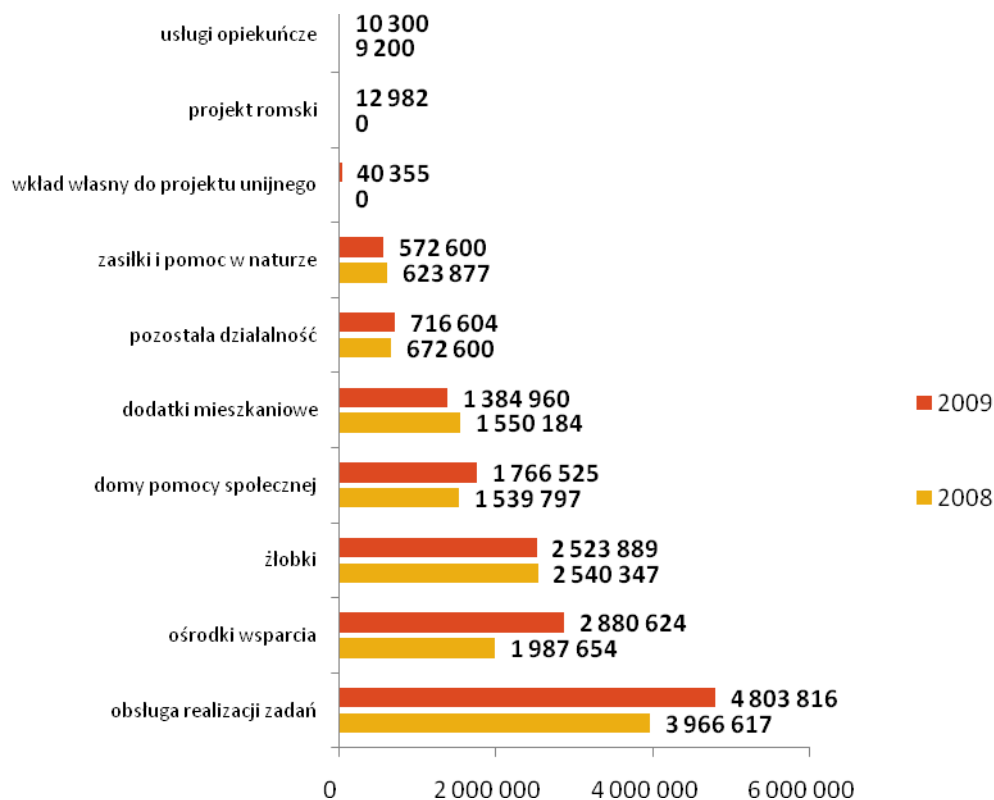
Wydatki poniesione w 2009 roku na realizację zadań własnych i zleconych były wyższe o ponad 2,5 mln złotych w stosunku do 2008 roku. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań pochodziły z budżetu gminy, budżetu państwa (w postaci dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych oraz na realizację zadań zleconych), a także z Europejskiego Funduszu Społecznego w formie dotacji na realizację projektu unijnego.

Źródła finansowania zadań w 2009 r.

Na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Miejska Lubin przeznaczyła kwotę 14.672.301,64 zł, stanowiła ona ponad 51 % ogólnie poniesionych wydatków w 2009 r (bez wydatków w ramach projektu unijnego) i w porównaniu do 2008 r. wydatkowane środki z budżetu gminy były o 14,1 % wyższe.

Środki własne gminy przeznaczone na realizację zadań w latach 2008 - 2009

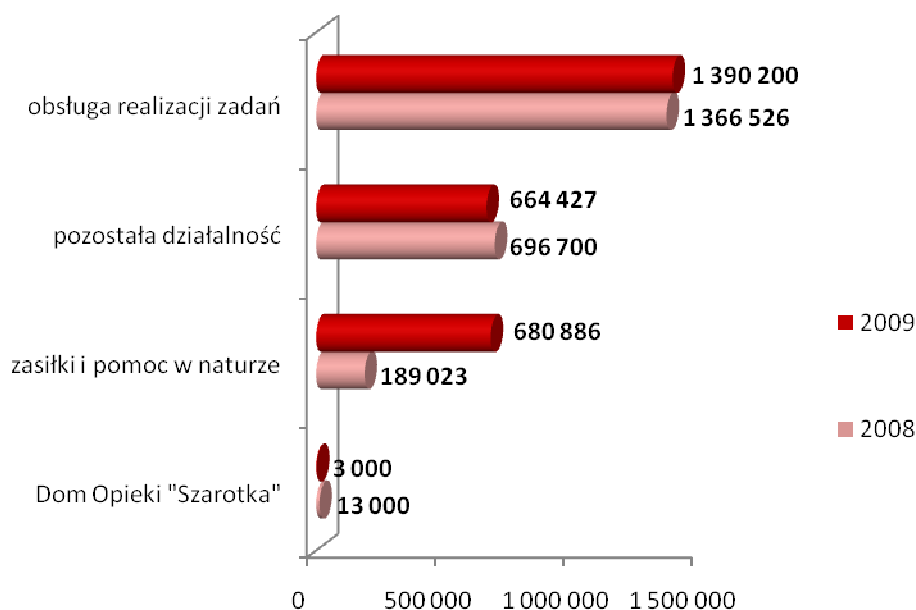

Analiza porównawcza wydatków w latach 2008 i 2009 ze środków własnych gminy wskazuje na wzrost środków finansowych przeznaczonych na następujące zadania: domy pomocy społecznej – o 14,7 %, ośrodki wsparcia o 44,9 %, obsługa realizacji zadań – o 21,1 %, usługi opiekuńcze – o 12 %.

Natomiast mniejszy udział środków pochodzących z budżetu gminy dotyczył: zasiłków i pomocy w naturze – o 8,2 % oraz dodatków mieszkaniowych – o 10,7 %. W minionym roku poniesiono wydatki w formie wkładu własnego na realizację projektów współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Zadania własne gminy były w 15,7 % finansowane ze środków z budżetu państwa w formie dotacji celowej. Kwota dotacji była o około 21 % wyższa w stosunku do 2008 roku i wynosiła 2.738.513,69 zł.

Dotacja celowa na realizację zadań własnych w latach 2008 - 2009

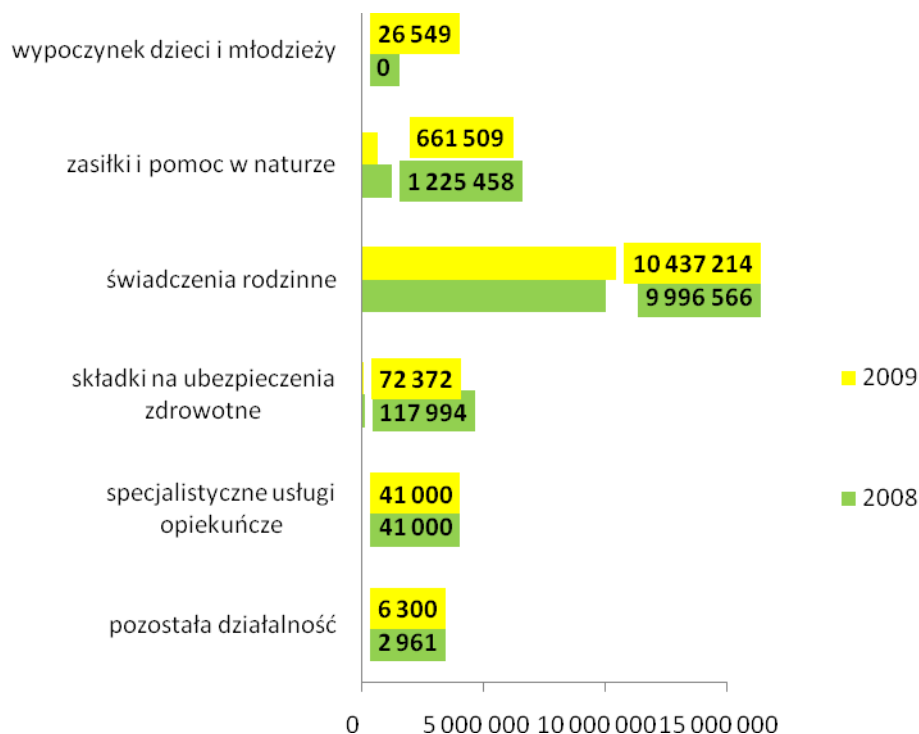

W 2009 r. ponad 3,5 krotnie wzrosła kwota dotacji przeznaczona na wypłatę zasiłków i pomocy w naturze.

Środki rządowe na realizację zadań zleconych gminie, w kwocie 11.244.944,32 zł stanowiły niecałe 39 % udziału w ogólnym budżecie Ośrodka i były o 1,2 % niższe w stosunku do 2008 r.

Finansowanie zadań zleconych w latach 2008 - 2009

Z przedstawionych danych wynika, iż nadal najwięcej środków na realizację zadań zleconych przeznacza się na wypłatę świadczeń rodzinnych – blisko 93 % poniesionych wydatków. W 2009 r. wydatki na zasiłki i pomoc w naturze oraz opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne były niższe niż w 2008 r. odpowiednio o 46% i 39 %.

4. WYKONANIE DOCHODÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

Struktura dochodów w układzie klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Nazwa	Rodzaj dochodu	Plan	Wykonanie	%
85202	Domy pomocy społecznej w tym: Dom Opieki „Szarotka”	<u>Wpływy z usług ogółem</u> w tym: za pobyt pensjonariuszy za przygotowanie posiłków za dowóz posiłków pozostałe odsetki wpływy z różnych dochodów wpływy z różnych opłat	599.400	634.982,03 588.823,16 37.736,73 3.267,06 898,76 4.238,72 17,60	105,94

85203	Ośrodki wsparcia: Dom Dziennego Pobytu „Senior” Ośrodek Opiekuńczo - Rehabilitacyjny	<u>Wpływy z usług ogółem</u> w tym: DDP „Senior” - ogółem za przygotowanie posiłków wpływy z różnych dochodów OOR - ogółem za usługi za usługi na rzecz innych gmin dowozy dzieci wpływy z różnych dochodów	131.100	181.386,06 21.069,63 21.058,50 11,13 160.316,43 12.410,94 132.856,50 14.997,31 51,68	138,36
85212	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Zwroty zaliczek i świadczeń alimentacyjnych od dłużników pozostałe odsetki	38.000	375.812,16 367.378,58 8.433,58	988,88
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	<u>Ogółem</u> Zwroty nienależnie pobranych zasiłków w poprzednich latach pozostałe odsetki	3.500	4.267,19 984,58 3.282,61	121,92
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	<u>Ogółem</u> wpływy z usług pozostałe odsetki wpływy z różnych dochodów wpływy z różnych opłat	4.700	9.248,39 3.934,94 2.804,90 2.070,35 438,20	196,78
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	<u>Wpływy z usług ogółem</u> w tym: usługi opiekuńcze specjalist. usługi opiekuńcze	75.000 61.000 14.000	89.783,69 63.732,87 26.050,82	119,72
85295	Pozostała działalność	Zwroty nienależnie przyznanej pomocy z tytułu posiłków	300	275,07	91,69
85305	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – żłobki	<u>Wpływy z usług ogółem</u> w tym: za przygotowanie posiłków wpływy z różnych dochodów pozostałe odsetki	181.400	191.954,49 190.190,57 1,94 1.761,98	105,82
Razem w tym z zadań zleconych			981.400 52.000	1.487.709,08 401.862,98	151,59 772,82

Powyższa tabela wskazuje, iż dochody były o 51,6 % wyższe w stosunku do planowanych. Na takie wysokie wykonanie dochodów miały wpływ zwroty zaliczek i świadczeń alimentacyjnych od dłużników – 988, 9 % wykonania planu.

W 2009 r. kwota uzyskanych dochodów stanowiła 2,2 % w stosunku do kwoty wydatków poniesionych na realizację zadań.

II. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE PODEJMOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

1. ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2009 r. świadczenia z pomocy społecznej bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania udzielono 2.030 osobom z 1.355 rodzin (o łącznej liczbie 3.008 osób w tych rodzinach), zaś wyłącznie pracą socjalną objęto 171 rodzin. Ogółem udzielono pomocy 1.526 rodzinom. Liczba świadczeniobiorców w porównaniu z 2008 r. zmniejszyła się o 11,4 % (260 osób).

Kryterium przedmiotowe do przyznania świadczenia określa ustawa o pomocy społecznej, powołując się na wystąpienie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny, połączone z niemożnością przezwyciężenia problemów przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów. Ustawa nie konkretyzuje tychże sytuacji, jedynie wymienia najczęstsze powody ich powstawania.

Powody przyznawanej pomocy	Liczba rodzin	
	2008	2009
ubóstwo	1.017	894
sieroctwo	1	3
bezdomność	71	64
potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	72	100
bezrobocie	531	553
niepełnosprawność	656	567
długotrwała lub ciężka choroba	821	666
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	462	431
przemoc w rodzinie	15	21
alkoholizm	86	75
narkomania	5	2
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	2	7
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	18	23
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
zdarzenie losowe	23	9
sytuacja kryzysowa	4	1

Prawo do większości świadczeń przysługuje z powodu niekorzystnej sytuacji dochodowej osoby/rodziny, przez którą należy rozumieć dochody mieszczące się poniżej określonego progu dochodowego (tj. 477 zł - w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 351 zł – w przypadku osoby w rodzinie). Ubóstwo jest dominującym powodem (65,9 %), dla którego

rodziny objęte były pomocą społeczną w roku 2009 jak również w latach poprzednich. Osoby dotknięte długotrwałą bądź ciężką chorobą oraz niepełnosprawne to kolejna liczna kategoria klientów pomocy społecznej, która w minionym roku stanowiła odpowiednio 49% i 42%. Nadal znaczącym problemem było bezrobocie (41 %), z powodu którego liczba świadczeniobiorców wzrosła o ponad 4 % w stosunku do 2008 r. O ponad 38 % w stosunku do 2008 r. wzrosła także liczba rodzin otrzymujących wsparcie z uwagi na potrzebę ochrony macierzyństwa.

Zadania zlecone Gminie

W ramach zadań zleconych świadczenia pomocy społecznej, w formie zasiłku stałego oraz specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi udzielono 353 osobom z 345 rodzin (448 osób w tych rodzinach), na łączną kwotę 1.277.955 zł. Wydano 634 decyzje administracyjne w tym zakresie.

Pomoc finansowa w ramach zadań zleconych w latach 2008 - 2009

Forma pomocy	Liczba świadczeniobiorców		Kwota świadczeń	
	2008	2009	2008	2009
Zasiłek stały	360	330	1.209.458	1.137.395
Ubezpieczenie zdrowotne	320	317	101.816	99.560
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	21	23	41.000	41.000

Spośród osób, które otrzymały zasiłek stały – 283 świadczeniobiorców, to osoby samotnie gospodarujące, a 47 to pozostające w rodzinie. Średnia kwota świadczenia wynosiła 349,97 zł. W porównaniu do 2008 r. z uprawnień do zasiłku stałego skorzystało o 30 osób mniej, głównie z powodu nabycia uprawnień do emerytury/renty, zmiany miejsca zamieszkania oraz zgonu świadczeniobiorców.

Za osoby, które uzyskały uprawnienia do zasiłku stałego, ale nie podlegały obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu Ośrodek odprowadził comiesięczne składki zdrowotne na łączną kwotę 99.560 zł. Za 1 świadczeniobiorcę odprowadzono w 2009 r. około 10 składek, a średnia kwota składki wyniosła 32,58 zł.

Od 1 kwietnia 2009 r. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zostało przekazane Gminie w ramach zadań o charakterze obowiązkowym.

Wydano 117 decyzji administracyjnych uprawnających 85 osób do świadczeń zdrowotnych. Takiemu ubezpieczeniu podlegały głównie osoby przyjęte do placówek służby zdrowia w trybie nagłym. Świadczenia zdrowotne, na podstawie decyzji administracyjnej, przysługują maksymalnie przez okres 90 dni i były finansowane przez Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano 23 osobom, na kwotę 41.000 zł.

Zadania własne Gminy

Z zakresu zadań własnych Gminy udzielono pomocy 1.978 osobom z 1.306 rodzin (o łącznej liczbie 2.957 osób w tych rodzinach). W porównaniu do 2008 r. o 242 zmniejszyła się liczba rodzin objętych pomocą. Osobom zakwalifikowanym do pomocy społecznej udzielono łącznie 166.002 świadczenia na kwotę 2.140.157 zł (łącznie z dotacją celową z budżetu państwa). Średnio 1 osobie udzielono w ciągu roku 84 świadczenia. Wydano łącznie 8.144 decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Pomoc finansowa w ramach zadań własnych w latach 2008 - 2009

Forma pomocy	Liczba świadczeniobiorców		Kwota świadczeń	
	2008	2009	2008	2009
Zasiłek okresowy	255	275	266.701	259.008
Schronienie	18	26	73.542	25.998
Pomoc rzeczowa	177	147	19.870	18.890
Usługi opiekuńcze	119	130	18.928	22.712
Zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego	23	3	11.354	8.000
Zasiłek celowy na zakup odzieży, obuwia, leków; pokrycie kosztów pobytu w schronisku, itp. w tym: Specjalny zasiłek celowy	427	1.113	543.279	565.716
Sprawienie pogrzebu	5	5	6.424	7.533

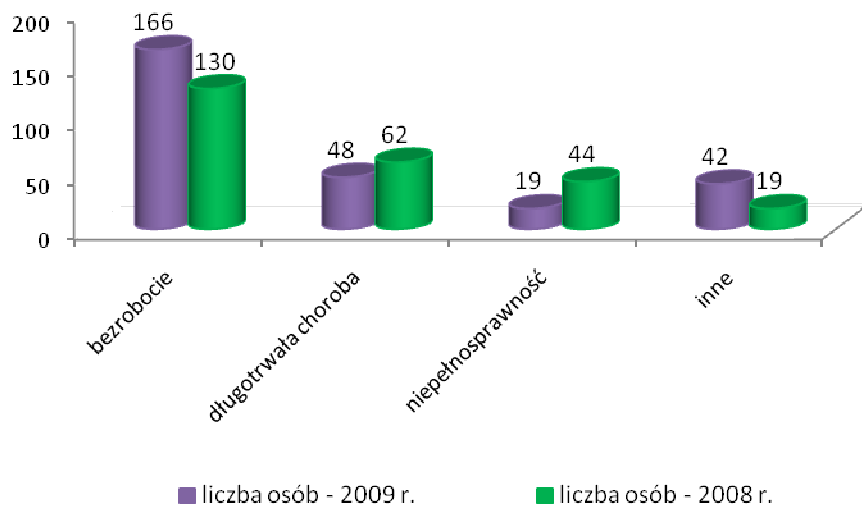
Pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano dla większej o 686 liczby osób w stosunku do 2008 r. (wzrost o ponad 160 %). Osobom tym udzielono łącznie 2014 świadczeń. W ciągu roku 1 osobie udzielono średnio 2 świadczenia, a średnia kwota 1 świadczenia wynosiła 280,90 zł. Kwota tych świadczeń była zbliżona do roku ubiegłego.

Pomoc rzeczowa adresowana była głównie do osób bezdomnych i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji. Średnia wartość udzielonej pomocy wynosiła 128,51 zł.

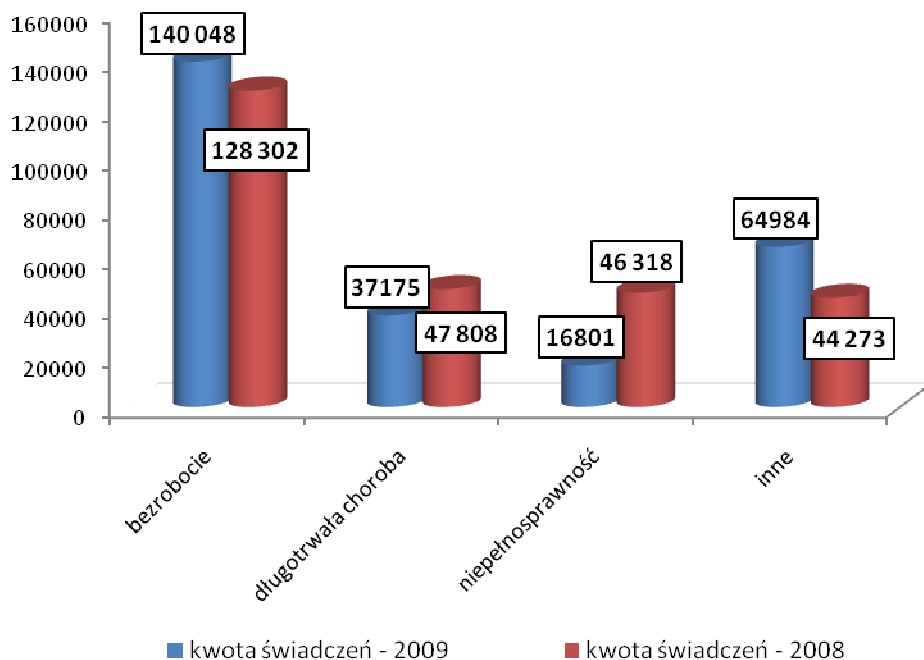
W 2009 roku, w porównaniu do poprzedniego roku, wzrosła o 20 osób liczba świadczeniobiorców otrzymujących pomoc w formie zasiłku okresowego. Jednocześnie o niecałe 3 % zmniejszyły się wydatki na powyższe świadczenie. Średnio świadczeniobiorca otrzymał około 3 świadczeń, a średnia kwota 1 świadczenia wynosiła 327,03 zł.

Powody udzielania pomocy w formie zasiłku okresowego oraz poniesione wydatki w latach 2008 – 2009 przedstawiają wykresy poniżej.

Osoby objęte pomocą w formie zasiłku okresowego w latach 2008 - 2009

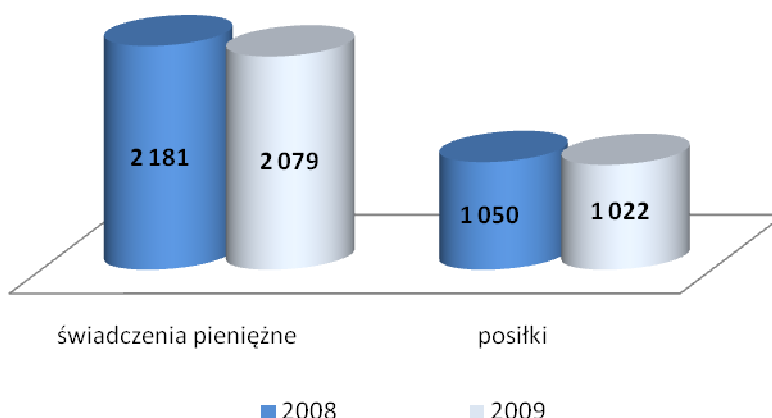
Wydatki poniesione na świadczenia w formie zasiłków okresowych w 2008 – 2009 r.

1.1. PROGRAM WIELOLETNI „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Na podstawie przepisów ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w 2009 r. kontynuowano ten rodzaj wsparcia. Pomoc w formie posiłku i świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłków skierowano do dzieci i młodzieży oraz osób i rodzin znajdujących się w trudnych warunkach materialnych bądź życiowych.

Liczba osób korzystających z różnych form pomocy w zakresie dożywiania w latach 2008 - 2009

Programem objęto ogółem 2.612 osób, w tym:

- 435 dzieci do 7 roku życia,
- 669 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- 1538 innych osób zakwalifikowanych, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w tym 17 osobom niepełnosprawnym posiłki dowożono do miejsca zamieszkania.

Analizując dane liczbowe z kilku ostatnich lat należy stwierdzić, iż systematycznie zmniejsza się ilość osób korzystających z tej formy pomocy. W minionym roku z posiłków skorzystały 1.022 osoby tj. o 3 % mniej osób niż w 2008 r.

Kategorie świadczeniobiorców	Liczba osób	koszt 1 posiłku w zł
dzieci do 7 roku życia	185	4,52
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	614	3,48
Inne osoby (niepełnosprawne, długotrwale chore, bezrobotne itp.)	253	4,20

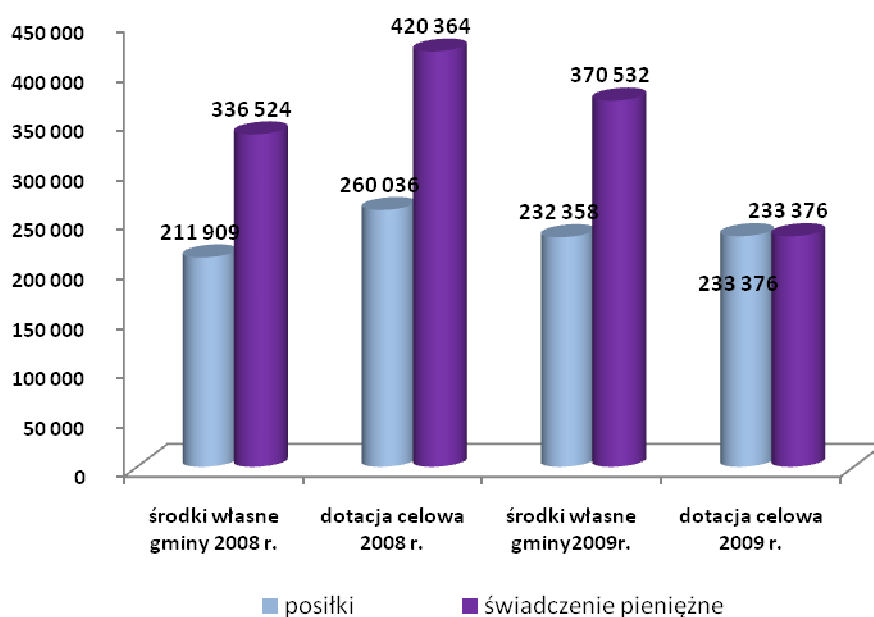
Posiłki były przygotowywane w 34 placówkach (szkołach, przedszkolach, żłobkach, ośrodkach wsparcia, domu pomocy społecznej i internatach). Na tą formę pomocy

wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie 465.734 zł, z czego środki własne Gminy stanowiły 232.358 zł (49,9 %), a dotacja celowa – 233.376 zł (51,1 %). Średni koszt 1 posiłku wynosił 3,84 zł.

Świadczenia pieniężne na zakup posiłków lub żywności przyznano 2.079 osobom z 785 rodzin, którym udzielono 2.475 świadczeń. Z tej formy pomocy korzystały głównie osoby, które ze względów zdrowotnych miały przeciwwskazania do korzystania z posiłków w placówkach żywienia zbiorowego, osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i matki samotnie wychowujące małoletnie dzieci, osoby uczestniczące w kursach, szkoleniach oraz osoby pracujące. Na świadczenia pieniężne wydatkowano 785.456 zł (środki własne Gminy 370.532 zł – 47,17 %; dotacja celowa 414.924 zł – 52,83 %).

W ramach programu na przestrzeni minionego roku 1 rodzinie udzielono średnio 3 świadczenia. Koszt 1 świadczenia wynosił 317,36 zł. Środki finansowe na realizację powyższego programu Gmina w blisko 53 % pozyskała z budżetu państwa, zaś reszta pochodziła ze środków własnych. Na ten cel wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie 1.267.317 zł (łącznie z pozostałymi kosztami m.in. dowóz posiłków).

Struktura wydatków na dożywianie w latach 2008 – 2009

1.2. PRACA I ZADANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny ubiegającej się o pomoc oraz opracowanie diagnozy społecznej obejmującej sfery:

- rodzinną,
- zawodową,
- mieszkaniową,
- finansową,
- zdrowotną.

Diagnoza ustalana jest w oparciu o pozyskane informacje od klienta, pochodzące z zebranej dokumentacji oraz obserwacji pracownika socjalnego. Zawiera ona ocenę funkcjonowania osoby/rodziny, występujące trudności oraz problemy, a także ich przyczyny. Opracowana diagnoza jest punktem wyjścia do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną, który realizowany jest m.in. w oparciu o kontrakt socjalny.

Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni stosowali różnorodne metody pracy socjalnej, ściśle współpracując, między innymi:

- ze Strażą Miejską w celu wymiany informacji, ustalania wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych patologią społeczną, szczególnie osób dotkniętych problemem bezdomności,
- z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno- pedagogicznych w zakresie zaspokojenia pełnych potrzeb dzieci,
- z kuratorami na rzecz poprawy funkcjonowania zagrożonych środowisk,
- z placówkami służby zdrowia w zakresie poprawy sytuacji zdrowotnej osób/rodzin,
- z kościołami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób potrzebujących, a także uczestnicząc w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w domach dziecka i podejmując działania na rzecz powrotu dzieci do rodziny naturalnej.

W 2009 r. na potrzeby tut. Ośrodka i innych instytucji, m.in. Sądu Rejonowego w Lubinie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych ośrodków pomocy społecznej przeprowadzono 5437 wywiadów środowiskowych. Miały one na celu rozeznanie sytuacji materialno – bytowej osób/rodzin.

W sprawie świadczeń pomocy społecznej wydano 8.778 decyzji, w tym 230 decyzji odmawiających z powodu niespełnienia kryteriów ustawowych.

17 osób odwołało się od 23 decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy. W/w Kolegium rozpatrzyło wniesione sprawy poprzez utrzymanie w mocy 14 decyzji, uchylenie i przekazanie do ponownego rozpatrzenia 5 decyzji. Ponadto SKO wydało 2 postanowienia stwierdzające uchybienie ustawowego terminu złożenia odwołania przez stronę. Natomiast 2 wniesione odwołania są w trakcie rozpatrywania przez w/w Organ. Żadna ze stron nie wniosła skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, a tym samym do rozstrzygnięć wydanych przez SKO.

Praca socjalna i efektywność podejmowanych działań

Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej udzielanym osobom i rodzinom na rzecz poprawy ich funkcjonowania bez względu na posiadany dochód. Jest to zadanie własne Gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2009 roku pracownicy socjalni podejmowali szereg działań zmierzających do przywrócenia utraconych zdolności klientów w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym, w szczególności w zakresie:

1) poradnictwa rodzinnego, w tym:

- pomocy w uczeniu umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi,
- motywowania do zachowywania higieny osobistej oraz porządku w zajmowanych lokalach mieszkalnych,
- edukacji w zakresie prawidłowego sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi,
- podejmowania rozmów zmierzających do zminimalizowania skutków wyuczonej bezradności,
- prowadzenia rozmów z małżonkami pozostającymi w konflikcie i innymi członkami rodziny,

2) realizacji procedury Niebieskiej Karty,

3) motywowania do podjęcia leczenia, w tym specjalistycznego,

4) aktywizacji zawodowej, w tym:

- pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych,
- pomocy w znalezieniu pracy oraz przekazywanie aktualnych ofert pracy.

5) przeprowadzania interwencji kryzysowych, w tym:

- wsparcia emocjonalnego osób będących w kryzysie,
- zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego ofiarom przemocy,
- budowanie sieci wsparcia społecznego.

6) edukacji dotyczącej szkodliwości używania środków psychoaktywnych, uzależnień i problemu współuzależnienia,

7) udzielania konsultacji prawnych i psychologicznych,

8) udzielania pomocy w redagowaniu pism oraz reprezentowania interesów klienta w innych instytucjach,

9) prowadzenia współpracy m.in. z pedagogami szkolnymi, kuratorami, lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi oraz innymi specjalistami z różnych dziedzin,

10) współpracy z wolontariuszami w zakresie rozwiązywania trudnych sytuacji klientów.

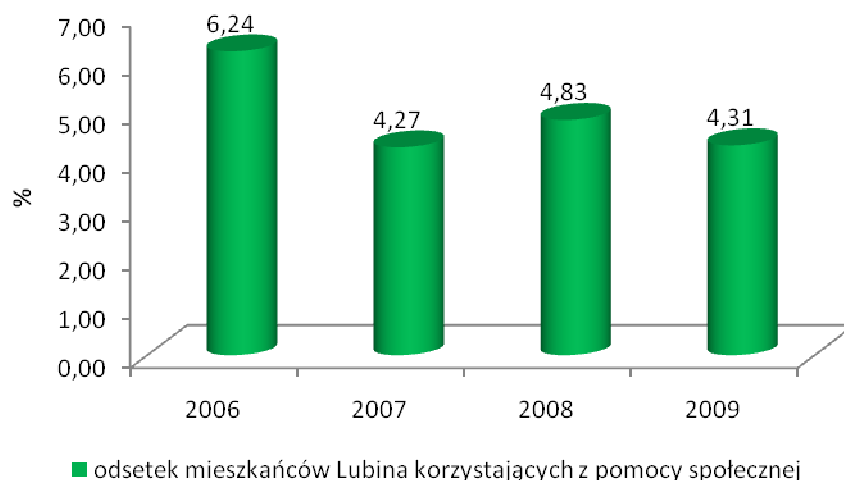
Od kilku lat utrzymuje się nieznaczna tendencja spadkowa liczby rodzin korzystających z pomocy tut. Ośrodka. Jest to związane z szeregiem podjętych działań na rzecz aktywizacji podopiecznych w rozwiązywaniu własnych problemów oraz wzrostem ich dochodów, m.in. z wprowadzenia świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Środowiska objęte świadczeniami pomocy społecznej w latach 2006 - 2009

rok	Liczba środowisk/rodzin	Liczba osób w rodzinach
2006	2004	4900
2007	1437	3321
2008	1723	3732
2009	1526	3295

W analizowanym okresie podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowili około 5 % mieszkańców Lubina. Szczegółowe dane przedstawia wykres.

Mieszkańcy Lubina korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2006 - 2009

Najczęstszymi przyczynami zgłaszania się po pomoc nadal jest ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i bezrobocie.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej uzyskano wiele pozytywnych rezultatów w zakresie poprawy sytuacji życiowej świadczeniobiorców.

Zakres uzyskanych efektów w określonych sferach życiowych świadczeniobiorców:

rodzinna/osobista	dochodowa/ zawodowa	mieszkaniowa	zdrowotna
- Nabycie umiejętności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, - Odbudowa relacji rodzinnych, - Uzyskanie miejsca w żłobku, przedszkolu, - Pozyskanie dowodu tożsamości	- Usamodzielnienie się poprzez podjęcie zatrudnienia, - Uzyskanie statusu osoby bezrobotnej, - Uzyskanie świadczeń alimentacyjnych, rodzinnych, świadczeń ZUS, - Wygzekwowanie alimentów, - Uzyskanie uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego.	- Uzyskanie uprawnień do dodatku mieszkaniowego, - Regularne wnoszenie opłat mieszkaniowych, - Przeprowadzenie remontu lokalu mieszkalnego wraz z umeblowaniem, - Uzyskanie zgody na umorzenie zaległości czynszowych lub na rozłożenie na raty zadłużeń czynszowych - Pozyskanie lokalu socjalnego, komunalnego, - Złożenie wniosku o lokal socjalny, komunalny, - Umieszczenie w schronisku dla osób bezdomnych	- Podjęcie leczenia specjalistycznego, terapii odwykowej, - Udział w zajęciach grupowych, - Uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności, - Utrzymywanie abstynencji, podjęcie - Pomoc w formie opieki paliatywnej, długoterminowej, umieszczenie w domu pomocy społecznej

Kontrakt socjalny

W celu wzmocnienia skuteczności zawodowych działań prowadzonych w formie pracy socjalnej, wykorzystuje się kontrakt socjalny. Umożliwia on podmiotowe traktowanie beneficjenta pomocy społecznej poprzez zwiększenie jego motywacji i aktywności w rozwiązywaniu określonego problemu, jak również przyjęcie odpowiedzialności za własne losy. Kontrakt socjalny podlega ewaluacji, która pozwala na ocenę stopnia rozwiązania problemu oraz zaangażowanie klienta i pracownika socjalnego w tym zakresie. W 2009 r. zawarto 265 kontraktów socjalnych z 212 klientami tuż. Ośrodka, uzyskując następujące efekty:

- 173 kontrakty zrealizowano zgodnie z założonymi celami, co świadczy o efektywności stosowanego narzędzia,
- 70 kontraktów nie uzyskało pozytywnych rezultatów z wielu powodów, w tym nie leżących po stronie klientów.
- w trakcie realizacji pozostają 22 kontrakty socjalne.

Niebieska Karta

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni i konsultant realizowali procedurę Niebieskiej Karty, która obejmowała:

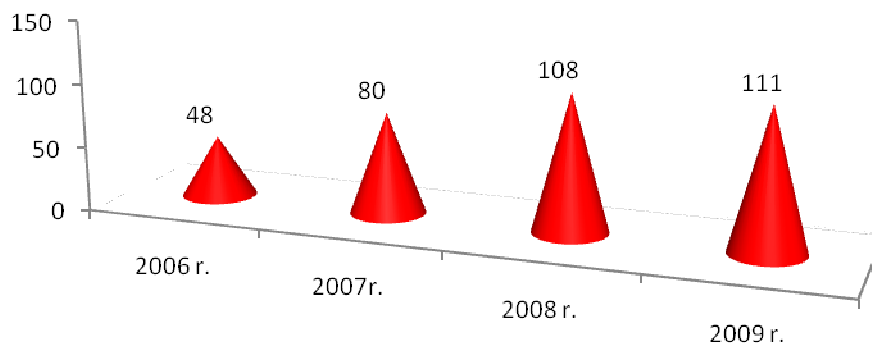
- świadczenie specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy domowej (psychologicznej i prawnej),
- działania zmierzające do rozwiązywania problemu przemocy domowej,
- działania minimalizujące szkody wynikające ze stosowania przemocy domowej.

Procedurę Niebieskiej Karty przeprowadzono w 84 środowiskach, w których zamieszkiwało 247 osób. Sporządzono łącznie 111 Niebieskich Kart.

Postępowania prowadzono m. in. w związku z diagnozą przemocy domowej ustaloną w wywiadach środowiskowych (92 postępowania) oraz zgłoszeniami Komendy Powiatowej Policji w Lubinie (19 postępowań).

Analiza skali zjawiska przemocy domowej, którą zdiagnozowano w 2009 r. w stosunku do ubiegłych lat wykazuje tendencję wzrostową. Powyższe potwierdza przedstawione zestawienie.

Środowiska dotknięte przemocą domową w latach 2006 – 2009

Z powyższych danych wynika, iż na przestrzeni ostatnich 4 lat zjawisko przemocy wzrosło prawie 2,5 krotnie.

Efekty podejmowanych działań w rozwiązywaniu problemu przemocy domowej w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty wszczętą w 2009 r.:

- 52 ofiary skorzystały z pomocy prawnej,
- 24 osoby pokrzywdzone złożyły doniesienie do Prokuratury
- 18 ofiar pozyskało alimenty na siebie lub dzieci,
- 54 osoby skorzystały z pomocy psychologicznej,
- 22 osoby skorzystały z terapii dla ofiar przemocy domowej,
- w 27 środowiskach powstrzymano stosowanie przemocy,
- 9 sprawców przemocy skorzystało z pomocy psychologicznej,
- 29 sprawców zostało zgłoszonych przez ofiarę przemocy domowej do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie,
- 8 sprawców przemocy podjęło leczenie odwykowe,
- 22 rodziny zostały objęte nadzorem kuratora sądowego.

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne wspomaga rozwiązywanie różnych problemów klientów. Prowadzone jest głównie w zakresie:

- psychoedukacji dotyczącej problemu przemocy domowej, uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia,
- poradnictwa rodzinnego,
- poradnictwa psychologicznego,
- pomocy psychologicznej z elementami terapii,
- pomocy prawnej,
- interwencji w środowiskach domowych, w tym w ramach procedury Niebieskiej Karty,
- współpracy ze specjalistami z innych dziedzin i reprezentantami innych instytucji, w tym z kuratorami sądowymi, policjantami, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami i terapeutami.

W okresie sprawozdawczym z pomocy konsultanta w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych i osobistych skorzystało 410 klientów tutaj. Ośrodka podczas 1046 udzielonych konsultacji i 296 interwencji w środowiskach domowych.

Efekty podejmowanych działań :

- 43 osoby złożyły doniesienie do Prokuratury dot. faktu znęcania nad rodziną,
- 28 osób złożyło pozew o rozwiązanie małżeństwa poprzez rozwód,
- 56 osób pozyskało alimenty,
- 12 osób zostało oskarżycielem posiłkowym,
- 48 osób złożyło wniosek do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie o podjęcie działań w sprawie członka rodziny,
- 6 rodzinach stwierdzono poprawę relacji małżeńskich,
- 38 rodzinach stwierdzono poprawę w zakresie wywiązywania się z obowiązku rodzicielskiego,
- 81 osób stwierdzono poprawę funkcjonowania społecznego,
- 120 osób pozyskało wiedzę w zakresie choroby alkoholowej i syndromu współuzależnienia,

- 136 osób pozyskało wiedzę na temat przemocy domowej, procedur prawnych.
- Poradnictwo specjalistyczne prowadzone przez specjalistę pracy socjalnej ds. rozwiązywania problemu alkoholowego obejmowało:
- diagnozowanie problemu alkoholowego i uzależnienia,
  - edukację w zakresie szkodliwości nadużywania alkoholu, problemu uzależnienia i współuzależnienia,
  - motywowanie do podjęcia abstynencji i jej utrzymywania,
  - zachęcanie do terapii odwykowej,
  - pomoc w ustaleniu miejsc i terminów terapii odwykowej,
  - monitorowanie procesu leczenia odwykowego,
  - współpracę z placówkami leczenia odwykowego, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
  - współpracę z wolontariuszami,
  - udzielanie konsultacji i instruktażu pracownikom socjalnym w prowadzeniu pracy socjalnej z klientami mającymi problem alkoholowy i uzależnionymi od alkoholu.

W okresie sprawozdawczym prowadzono pracę socjalną ze 167 osobami w zakresie rozwiązywania problemu alkoholowego podczas 813 spotkań. Wśród tych osób były 133 osoby (36 kobiet i 97 mężczyzn) z problemem alkoholowym i 34 osoby (27 kobiet i 7 mężczyzn) współuzależnione.

Efekty w/w działań :

- 70 osób uzależnionych i mających problem alkoholowy podjęło współpracę w rozwiązywaniu swojego problemu, w tym :
  - 57 osób (14 kobiet i 43 mężczyzn) podjęło terapię odwykową w warunkach niestacjonarnych,
  - 16 osób (14 kobiet i 2 mężczyzn) podjęło terapię odwykową w warunkach stacjonarnych,
  - 16 osób (7 kobiet i 9 mężczyzn) korzystało z grup wsparcia i grup samopomocowych działających w klubach abstynenta,
- 9 osób współuzależnionych podjęło współpracę w rozwiązywaniu problemów osobistych i rodzinnych, w tym :
  - 8 osób (1 mężczyzna i 7 kobiet) podjęło terapię indywidualną,
  - 3 osoby (1 mężczyzna i 2 kobiety) podjęły terapię grupową,
- 31 osób (11 kobiet i 20 mężczyzn) poprawiło swoje funkcjonowanie społeczne,
- 3 osoby utrzymywały abstynencję trwającą powyżej 2 lat,
- 7 osób utrzymywało abstynencję powyżej roku,
- 17 osób utrzymywało abstynencję powyżej 6 miesięcy,
- 11 osób utrzymywało abstynencję powyżej 3 miesięcy.

Działania realizowane na rzecz dzieci i młodzieży

W okresie letnim (od 4 do 17 lipca) zorganizowano wyjazd na kolonię do Rewala dla 50 dzieci z najuboższych rodzin. W trakcie 14 dniowego pobytu organizator zapewnił ciekawy program rekreacyjno – wypoczynkowy, bogaty program turystyczny oraz zajęcia terapeutyczne w zakresie umiejętności społecznych i profilaktyki uzależnień prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę. Wypoczynek został wzbogacony o naukę jazdy konnej.

Z kolei realizacja projektu „**Wakacje na medal**” w ramach „Wieloletniego Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce”, umożliwiła grupie 24 dzieci i młodzieży (w tym 13 dzieci romskich) wypoczynek i integrację środowisk romskich z rówieśnikami, również w Rewalu, w terminie od 21 czerwca do 4 lipca 2009 r. Program wychowawczo - rekreacyjny został wzbogacony o elementy tradycji, kultury i obyczajów społeczności romskiej. Dodatkowo uczestnicy projektu zostali objęci pomocą finansową w postaci doposażenia i sfinansowania zakupu odzieży, obuwia oraz środków higieny osobistej. Projekt był realizowany we współpracy ze „Stowarzyszeniem Przyjaznych Romów” w Lubinie. Jego wartość wyniosła 33.545,35 zł, w tym dofinansowanie ze środków MSWiA w wysokości 30.000,00 zł.

Ponadto pracownicy socjalni po raz ósmy, w okresie od lipca do sierpnia 2009r., przygotowali dla dzieci naszych podopiecznych Akcję Letnią pod hasłem „**Naprzeciw nudzie**”. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przy współpracy ze Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek” oraz Domem Dziennego Pobytu „Senior” w Lubinie. W ramach tej akcji dzieciom w wieku od 7 do 15 lat zorganizowano czas wolny urozmaicając spotkania różnymi formami aktywnego wypoczynku.

Pięcioro dzieci miało możliwość wypoczynku w Ośrodku Kolonijnym w Pobierowie dzięki bezpłatnym miejscom przekazanym przez Kuratorium Oświaty i Wychowania we Wrocławiu.

W ramach projektu „**Równy start**”- realizowanego również w ramach „Wieloletniego Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce”, we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaznych Romów w Lubinie, zostały zakupione wyprawki szkolne dla 23 dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego w wieku od 7 do 20 lat oraz dla 7 dzieci z rodzin polskich. Projekt zakładał umożliwienie dzieciom z rodzin ubogich podjęcie i kontynuację nauki, zmniejszenie dysproporcji wśród uczniów, podniesienie samooceny oraz integracji społecznej. Realizacja zamierzonych działań pozwoliła na wyposażenie 30 dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, w przybory szkolne, plecaki, podstawową odzież i obuwie na rok szkolny 2009-2010.

Ogółem całkowita wartość projektu wyniosła 14.679,24 zł, z czego kwota 12.982,32 zł stanowiła wysokość otrzymanej dotacji, zaś 1.696,62 zł wkład własny gminy.

Działania na rzecz osób bezdomnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie, w ramach zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym rokrocznie zapewnia schronienie osobom tego pozbawionym, (w tym osobom bezdomnym) poprzez kierowanie i finansowanie pobytu w następujących placówkach:

- Schronisku „Przystań” im. św. Brata Alberta w Leśnej,
- Przystulisku dla Najuboższych Fundacji św. Brata Alberta w Głogowie z siedzibą w Żukowicach,
- Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Jeleniej Górze,
- Chrześcijańskim Ośrodku Dla Osób Uzależnionych „Nowa Nadzieja” w Janowicach Wielkich,

a także w innych noclegowniach i schroniskach głównie na terenie województwa dolnośląskiego. W 2009r. w schroniskach przebywało 37 osób.

Natomiast osoby bezdomne, które nie wyraziły zgody na zapewnienie im schronienia w okresie zimy oraz osoby najuboższe były objęte pomocą w formie rzeczowej (zakup opału, odzieży i obuwia, pościeli, kocy), pomocy finansowej, a także gorącego posiłku (w Jadłodajni przy Parafii św. Jana Bosko w Lubinie czy innych jednostkach). Osoby bezdomne również korzystały z bezpłatnej kąpieli w Miejskim Ośrodku Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Lubinie.

Wszystkie osoby były objęte pomocą w formie pracy socjalnej i miały możliwość uczestniczenia w indywidualnym programie wychodzenia z bezdomności oraz korzystania z ubezpieczenia zdrowotnego. W 2009 r. pomocą w formie świadczeń objęto 85 osób bezdomnych, w tym 4 osoby realizowały indywidualne programy wychodzenia z bezdomności. W związku z pozyskaniem lokali socjalnych lub powrotem do rodziny 5 osób usamodzielniało się.

MOPS na bieżąco współpracował ze Strażą Miejską, której funkcjonariusze towarzyszyli pracownikom socjalnym w lustracjach miejsc najczęstszego przebywania osób bezdomnych, a także pomagali w przewozie osób pozbawionych schronienia do właściwych placówek.

Nadal funkcjonuje całodobowy telefon kontaktowy w sprawie osób bezdomnych (0 697-110-123) oraz bezpłatna infolinia (0800-292-137), dzięki której można uzyskać informacje dotyczące m.in wolnych miejsc w placówkach dla osób bezdomnych na terenie całego województwa dolnośląskiego.

Od 16 grudnia 2009r. na terenie miasta Lubina funkcjonuje Ogrzewalnia dla osób bezdomnych (KLUB KROKUS ul. Budowniczych LGOM) prowadzona przez Koło Lubińskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, czynna codziennie od godz. 20.00 do 8.00.

W ogrzewalni może przebywać do 30 osób pozbawionych dachu nad głową. W grudniu 2009 r. z tej formy wsparcia skorzystało 16 bezdomnych w tym 1 kobieta.

Ośrodek współpracował z wolontariuszami, głównie Zboru Zielonoświątkowego w Lubinie, którzy wspomagali pracowników socjalnych w dni świąteczne oraz w godzinach nocnych wskazując nowe miejsca przebywania osób bezdomnych.

Na początku grudnia pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej przeprowadzili po raz kolejny badanie pod hasłem „**Socjodemograficzny Portret Zbiorowości Osób bezdomnych**”. Jego celem było ustalenie liczby osób bezdomnych przebywających na terenie miasta Lubina oraz podstawowych danych społeczno-demograficznych. Grupą docelową były osoby pozostające bez dachu nad głową w dosłownym znaczeniu tego sformułowania. Dlatego oprócz znanych rejonów przebywania bezdomnych, ankierzy dotarli do takich miejsc jak: dworzec kolejowy, tereny ogródków działkowych, garaże, kanały i węzły ciepłownicze, ulice, piwnice, strychy, klatki schodowe, zsypy, śmietniki, suszarnie, tzw. pustostany, budynki do rozbioru, itp.

Akcja przebiegła sprawnie, nie było incydentów ją zakłócających. Do tego przyczynili się m.in. mieszkańcy naszego miasta, którzy z dużą wyrozumiałością otwierali drzwi klatek schodowych, pomimo późnej pory wieczornej i nocnej. Podczas lustracji udało się odnaleźć i przebadać 33 osoby bezdomne. Ale nie liczby były głównym celem badania. Dzięki przeprowadzonym działaniom pracownicy pomocy społecznej mają nadzieję na lepsze poznanie charakteru miejsc przebywania osób bezdomnych, pokierowanie do właściwych placówek w sytuacji zagrożenia życia, nagłośniecie problematyki bezdomności, zacieśnienie współpracy ze Strażą Miejską w zakresie pomocy osobom bezdomnym oraz udoskonalenie metod postępowania z tą grupą osób.

1.3 USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie oferuje zróżnicowaną ofertę świadczeń niepieniężnych, jaką są usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania. Ich różnorodność wynika z konieczności dostosowania usługi do indywidualnych potrzeb klientów i na tej podstawie wyróżniamy usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Zakres, wymiar godzinowy i okres świadczenia usług ustalany jest indywidualnie dla każdego świadczeniobiorcy z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej i zdrowotnej, na podstawie decyzji administracyjnej.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę, higienę, pielęgnację i zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Świadczone są przez opiekunów. Tymi usługami objęto w minionym roku 78 osób na łączną liczbę 18.827 godz. świadczeń.

Usługi specjalistyczne są dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy, które wynikają z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności tychże osób.

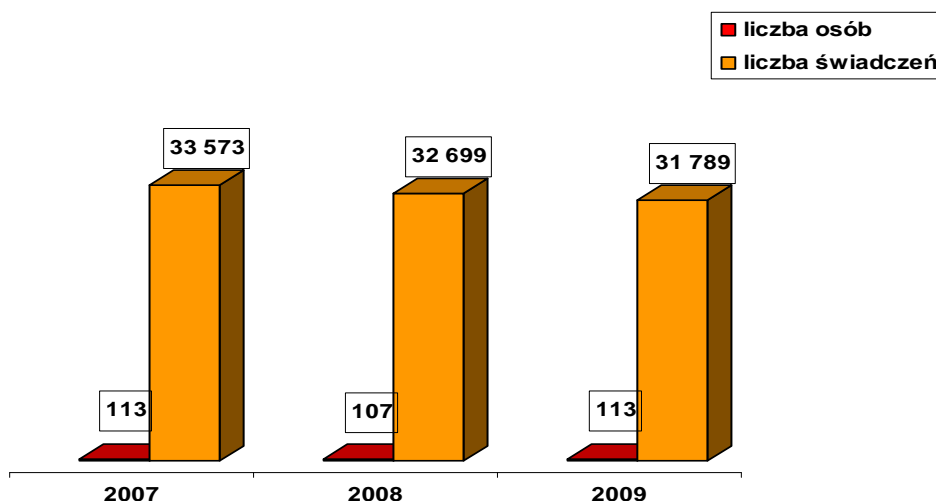
W 2009 r. przyznano je 21 osobom obłożnie chorym i unieruchomionym w przebiegu różnorodnych schorzeń somatycznych; łącznie 2.737 godz. świadczeń.

Inny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawany jest osobom z zaburzeniami psychicznymi. U znacznej części tych podopiecznych zaburzenia psychiczne i obniżenie sprawności intelektualnej były następstwem postępującego procesu starzenia się organizmu. W minionym roku przyznano tą formę pomocy 23 osobom na 10.225 godz. Pomoc obejmowała zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowania do aktywności, prowadzenia treningów samoobsługi oraz wspieranie i asystowanie w czynnościach dnia codziennego. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były również w postaci usprawniania fizycznego oraz wsparcia psychologicznego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone przez wykwalifikowaną kadrę (tj. pielęgniarki, opiekunki środowiskowe, psychologa, technika fizjoterapii), w miejscu zamieszkania podopiecznego w dni robocze. W przypadkach szczególnie uzasadnionych pomoc była również świadczona w dni wolne od pracy.

Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi oraz liczba świadczeń w latach 2007 – 2009

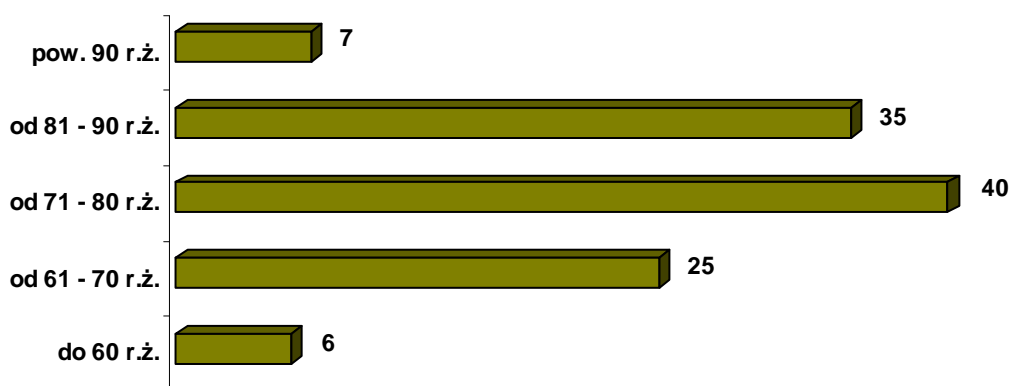
Rok	usługi opiekuńcze - zadanie własne		specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadanie własne		specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadanie zlecone	
	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)
2007	70	17.788	19	3.744	24	12.041
2008	72	18.168	20	3.886	20	10.645
2009	78	18.827	21	2.737	23	10.225

W 2009r. z pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (w tym usług psychologa i rehabilitanta) skorzystało łącznie 113 osób (w tym 9 osób jednocześnie z dwóch rodzajów usług). Liczba przyznanych świadczeń wyniosła 31.789 godz.

Biorąc pod uwagę realizację usług w latach 2007 – 2009 można zauważyć, iż zarówno liczba osób objętych pomocą, jak i liczba przyznanych świadczeń utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Analizując natomiast poszczególne rodzaje usług - w minionym roku nastąpił spadek (o 30 %) liczby przyznanych świadczeń w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych z zakresu zadań własnych gminy. Z pewnością na taką sytuację miała wpływ wysokość stawki godzinowej, jak również możliwość skorzystania z bezpłatnej opieki długoterminowej realizowanej przez pielęgniarki środowiskowe/rodzinne. łącznie liczba zrealizowano 27.687 godz. świadczeń w formie usług opiekuńczych (87 % w odniesieniu do liczby godzin świadczeń przyznanych decyzją administracyjną).

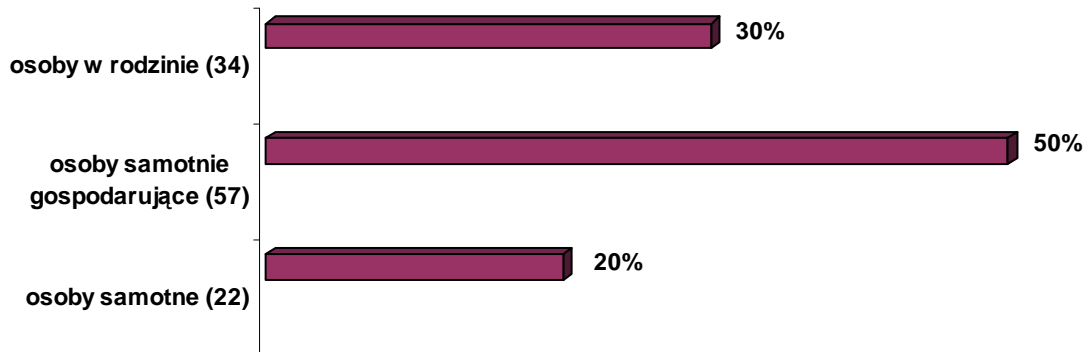
Osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w 2009r. pod względem wieku

Obserwuje się stały wzrost liczby osób w wieku starszym, Natomiast wraz z wiekiem maleje liczba osób zdolnych do samodzielnego funkcjonowania.

Powyższa tendencja jest również widoczna na przykładzie klientów korzystających z usług opiekuńczych. W 2009 r. nadal większość stanowiły osoby, które ukończyły 80 lat (37 %), a także te mieszczące się w przedziale wiekowym od 71 – 80 r.ż. (35 %).

Osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w 2009r. pod względem sytuacji rodzinnej

Usługi opiekuńcze były kierowane w pierwszej kolejności do osób samotnych tj. prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe i nieposiadających rodziny. Ta grupa naszych podopiecznych stanowiła 20 % ogólnej liczby osób korzystających z usług.

Z pomocy mogły również korzystać osoby mające rodziny, jednakże z różnych względów najbliżsi nie mogli im takiej opieki zapewnić (m.in. zamieszkiwanie rodziny poza Lubinem, obowiązki zawodowe, niemożność podołania opiece i pielęgnacji nad chorym członkiem rodziny). Zauważalny i niepokojący jest fakt osłabienia więzi rodzinnych. Powyższe dane wskazują, iż zdecydowana większość (80 %) świadczeniobiorców to osoby posiadające rodzinę; przy czym połowa z nich prowadziła samodzielne gospodarstwo domowe, natomiast pozostałe 30 % zamieszkiwało i wspólnie gospodarowało z rodziną. Obserwujemy również, że coraz częściej opieką obejmowane są jednocześnie dwie osoby w danej rodzinie np. małżeństwo, czy rodzic wraz z dzieckiem.

Średnia odpłatność osób korzystających z usług przedstawiała się następująco:

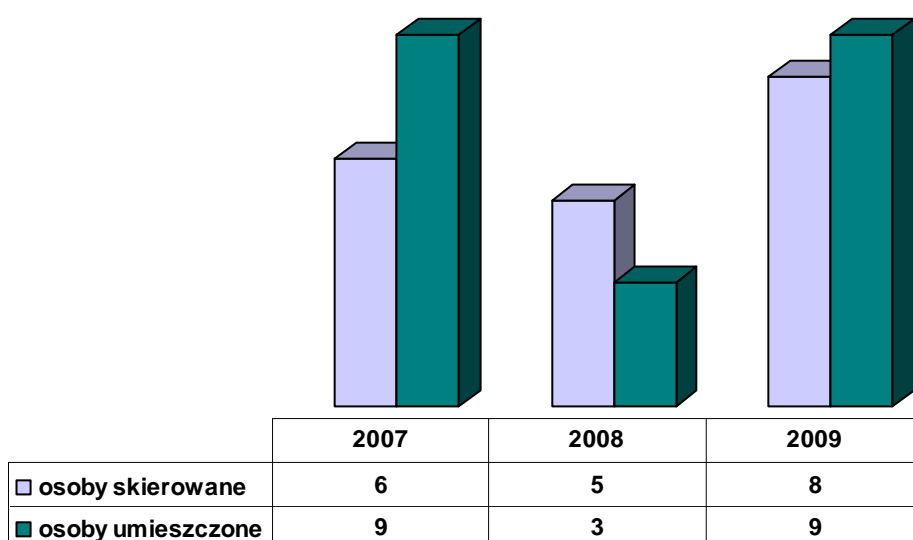
- usługi opiekuńcze (samorządowe) – 4,80 zł/godz.
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (samorządowe) – 8,50 zł/godz.
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (rządowe) – 3,32 zł/godz.

W ubiegłym roku 9 osób samotnych w wieku powyżej 80 lat było uprawnionych do nieodpłatnej pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy.

1.4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Zasadność skierowania mieszkańców Lubina do domu pomocy społecznej ocenia komisja kwalifikacyjna powołana w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubinie, po uprzednim przeprowadzeniu niezbędnego postępowania. Pomoc w powyższej formie udzielana jest na podstawie decyzji administracyjnej.

Liczba osób skierowanych i umieszczonych w domach pomocy społecznej w latach 2007 – 2009

W 2009r. do domów pomocy społecznej usytuowanych na terenie innych gmin **skierowano** 8 mieszkańców Lubina (w tym: 2 osoby na podstawie orzeczenia sądu oraz 2 osoby nie mające zdolności do czynności prawnych, reprezentowane przez rodzica i opiekuna prawnego), w tym:

- dla osób przewlekle somatycznie chorych – 2 osoby
- dla osób przewlekle psychicznie chorych – 3 osoby
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – 2 osoby
- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 1 osoba.

W domach pomocy społecznej zostało **umieszczonych** 9 osób, (w tym: 4 osoby przewlekle somatycznie chore, 2 osoby przewlekle psychicznie chore, 2 osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie oraz 1 dziecko niepełnosprawne intelektualnie).

Zarówno liczba osób skierowanych i umieszczonych była zbliżona jak w roku 2008.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009r. – w domach pomocy społecznej przebywało 26 osób, natomiast 7 osób oczekiwało na miejsce.

Nadal najdłuższy okres oczekiwania dotyczy domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie.

W 2009r. w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych gmin przebywało łącznie 28 osób. Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej kształtował się w wysokości ok. 2.000 zł.

Każdy mieszkaniec wносił opłatę w wysokości nie przekraczającej 70 % własnego dochodu. Na podstawie analizy ponoszonej odpłatności wynika, iż tylko jedna osoba wносiała opłatę w wysokości pełnego miesięcznego kosztu swojego utrzymania w placówce, natomiast w przypadku pozostałych - średnia odpłatność każdej osoby pokrywała w ok. 33 % koszt jej pobytu.

Za 10 osób częściową odpłatność wnosili członkowie rodziny. Ogółem dopłaty rodzin stanowiły zaledwie 8 % udział w poniesionych łącznych kosztach utrzymania osób w domach pomocy społecznej.

Udział procentowy Gminy Miejskiej Lubin w łącznych kosztach utrzymania osób w domach pomocy społecznej stanowił ok. 59 %.

W 2009r. wydatki gminy poniesione na pokrycie kosztów pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniosły 405.481 zł i zostały zrealizowane w 93,86 % w stosunku do środków zaplanowanych.

Niewykonanie planu wynikało z faktu, iż osoby z wydanymi decyzjami kierującymi, nie uzyskały w 2009 r. miejsca w placówkach.

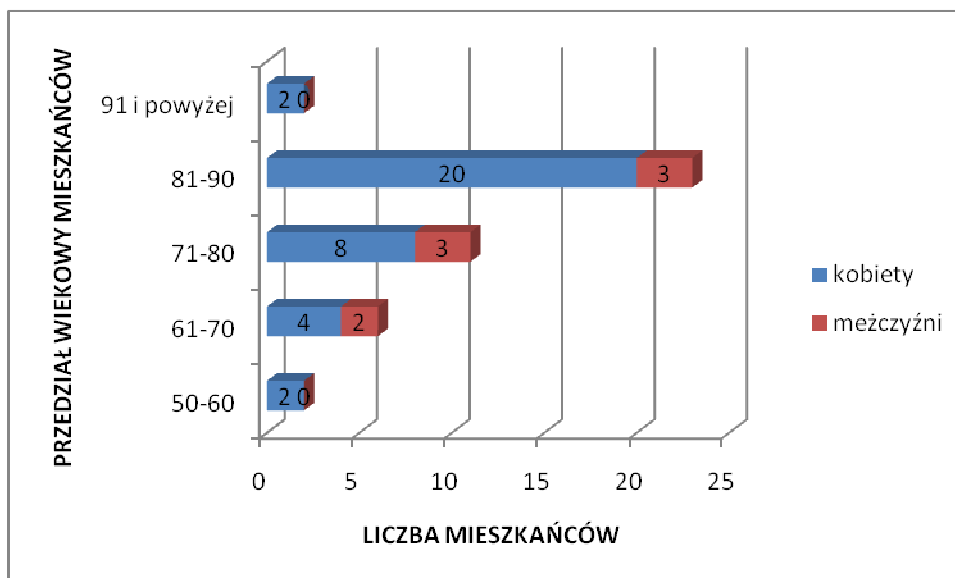
1.4.1. DOM OPIEKI „SZAROTKA”

Dom Opieki „Szarotka” w Lubinie jest placówką zapewniającą całodobową opiekę 35 mieszkańcom – osobom przewlekle somatycznie chorym. Wykorzystanie miejsc w minionych latach przedstawia tabela poniżej.

Wykorzystanie miejsc w Domu Opieki „Szarotka” w latach 2007 - 2009

	2007	2008	2009
Liczba osób przebywających <i>w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r.</i>	48	49	44
Liczba mieszkańców <i>wg stanu na dzień 31 grudnia 2009r.</i>	34	35	35
Wykorzystanie miejsc <i>wg stanu na dzień 31 grudnia 2009r.</i>	97 %	100 %	100 %

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w Lubinie w 2009 r. pod względem wieku i płci

Zapotrzebowanie na całodobową opiekę jest bardzo duże, wszystkie miejsca są na bieżąco wykorzystywane. W ubiegłym roku łącznie w Domu przebywało 44 mieszkańców w tym 36 kobiet i 8 mężczyzn, w większości osoby powyżej 80 r. życia (52%).

Dom Opieki „Szarotka” realizował zadania wynikające z opracowanych przez zespół terapeutyczny – opiekuńczy indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz obowiązujących standardów w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających (np. rehabilitacja lecznicza, terapia zajęciowa). Wszyscy mieszkańcy korzystali z przysługujących im uprawnień do świadczeń zdrowotnych, również byli zaopatrywani w leki i środki medyczne, według potrzeb i zgodnie z zaleceniem lekarza. Dofinansowanie z NFZ do zakupu środków higieny osobistej otrzymało 28 mieszkańców na kwotę 1.764 zł miesięcznie. Zespół terapeutyczny – opiekuńczy realizował plany wsparcia mieszkańców w sposób kompleksowy łącząc funkcje opiekuńczo – pielęgnacyjne, lecznicze, rehabilitacyjne, kulturalno – oświatowe, oraz socjalne.

W celu utrzymania sprawności, aktywności i chęci radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego prowadzono zajęcia terapeutyczne, zarówno indywidualne jak i grupowe (np. muzykoterapia, prace w ogrodzie, lepienie w glinie), rehabilitacja lecznicza i ruchowa (przeprowadzono 916 zabiegów usprawniania fizycznego).

Integracja mieszkańców i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym odbywała się poprzez organizowanie i uczestnictwo w imprezach okolicznościowych, spotkaniach plenerowych wokół Domu jak i innych miejscach przy współudziale młodzieżowego wolontariatu, dzieci ze szkół i przedszkoli oraz zaproszonych gości i przyjaciół Domu.

Ponadto organizowano spotkania informacyjno – edukacyjne dla rodzin mieszkańców, podejmując wspólne działania w zakresie opieki i pielęgnacji podopiecznych. Wspierano aktywność samorządową mieszkańców Domu (spotkania Rady Mieszkańców Domu).

Podejmowane przez zespół terapeutyczno – opiekuńczy przedsięwzięcia były jednocześnie realizacją Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2007 – 2013 i przyjętego w niej celu dotyczącego tworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji psychofizycznej mieszkańców naszego Domu i ich rodzin.

W placówce realizowana była praca socjalna. Pracownik socjalny poza zadaniami administracyjnymi, reprezentował mieszkańców w urzędach załatwiając formalności związane z pobytem osób w placówce, aktualizacją ważności dokumentów, otrzymywaniem świadczeń finansowych oraz inne sprawy bieżące.

Zgodnie z Zarządzeniem P.0151-85/2009 Prezydenta Miasta Lubina z dnia 5 marca 2009r. średni miesięczny koszt utrzymania jednej osoby w Domu Opieki „Szarotka” w 2009r. wynosił 3.397,98 zł (w tym miesięczny koszt wyżywienia).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Opieki „Szarotka” na przestrzeni lat 2007 – 2009 przedstawiał się następująco:

Średni miesięczny koszt utrzymania w DO „Szarotka”	2007	2008	2009	2010 <i>*prognozowany</i>
		2.261,39	2.788,47	3.397,98

Z uwagi na zmianę w 2007 r. sposobu wyliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej, uległ on w następnych latach podwyższeniu o ponad 20 %. Prognozuje się, iż w 2010r. koszt utrzymania będzie kształtował się na zbliżonym poziomie, jak w roku 2009.

Za pobyt w Domu Opieki „Szarotka” każdy mieszkaniec wnosił opłatę w wysokości nie przekraczającej 70 % swojego dochodu. Dopłatę do pełnego kosztu utrzymania 10 osób przebywających w placówce wnosili osoby zobowiązane, a za 34 pensjonariuszy częściową odpłatność ponosiła Gmina Miejska Lubin lub gmina kierująca (w przypadku osób spoza Lubina).

Średnia odpłatność jednego mieszkańca pokrywała w 27 % miesięczny koszt utrzymania w placówce, natomiast udział procentowy odpłatności wnoszonej przez rodzinę i gminę stanowił odpowiednio - 15 % oraz 58.%

Uzyskane dochody z tytułu pobytu mieszkańców w Domu Opieki „Szarotka” w 2009r. wynosiły 588.823,16zł i były o 19 % wyższe w porównaniu do 2008r. (493 087,99zł), co spowodowane było wzrostem kosztu utrzymania.

Dom Opieki „Szarotka” realizował także pomoc w zakresie dożywiania na rzecz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie. Z tej formy pomocy skorzystało 88 osób, dla których przygotowano 11.031 posiłków.

1.5. OŚRODKI WSPARCIA

1.5.1. DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Dom Dziennego Pobytu „Senior” realizując Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2007 - 2013 i przyjętych w niej celów podejmował różnorodne działania na rzecz wsparcia i aktywizacji seniorów, osób niepełnosprawnych, współpracując przy tym z organizacjami pozarządowymi.

Kontynuowano dotychczasowe oraz zainicjowano nowe formy terapii zajęciowej i kół zainteresowań. Powstały warsztaty rękodzieła, Klub Melomana oraz zajęcia Nordic Walking. Nawiązano współpracę ze Stowarzyszeniem „Dać Nadzieję” prowadzącym Warsztaty Terapii Zajęciowej: „Akademia Życia” i „Kameleon”, Fundacją im. św. Brata Alberta prowadzącą Warsztaty Terapii Zajęciowej „Przytulisko”, II Liceum Ogólnokształcącym, Miejską Biblioteką Publiczną.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek” realizowano zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- cykl „MUZYCZNE SPOTKANIA SENIORÓW” (I Lubiński Festiwal Piosenki Biesiadnej, II Przegląd Zespołów Ludowych o Puchar Prezydenta Miasta Lubina, Festiwal Country)
- cykl „MOST MIĘDZYPOKOLENIOWY” („Babcia czyta wnukom i nie tylko...”, „Bożonarodzeniowe Lubińskie Betlejem”)
- cykl „Z EUROPAŁ NA PIĄTKĘ” (Festiwal Narodów, Europa Srebrnych Główn)
- projekt „NAPRZECIW NUDZIE” - na rzecz dzieci objętych pomocą MOPS
- projekt „DLA NAS I O NAS” (Lubiński Informator Społeczny, płyty z nagraniami zespołów: „Hosadyna od Lubina”, „Bez nazwy”, „Wrzos”)
- I Lubińskie Igrzyska Seniorów „Nordic walking”.

Ponadto wspólnie z tym Stowarzyszeniem zorganizowano: X Przegląd Form Wokalnych, X Przegląd Form Literackich oraz IX Zawody Seniorów w Kręglach.

Kontynuowana była partnerska współpraca z instytucjami, ośrodkami kultury, sportu, rekreacji, pomocy społecznej. Na szczególne wyróżnienie zasługuje rozszerzenie współpracy z Centrum Kultury „Muza” w Lubinie oraz Miejskim Impresariatem Kultury, dzięki czemu możliwe było zorganizowanie wielu masowych imprez, przedstawień czy koncertów.

Realizacja szeregu zadań związanych z organizacją imprez kulturalno – oświatowych, zarówno tych o zasięgu miejskim, jak też spotkań wewnątrz Domu była ułatwiona dzięki pomocy, zaangażowaniu i owocnej współpracy Domu Dziennego Pobytu „Senior” z Wydziałem Oświaty Kultury i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miejskiego w Lubinie.

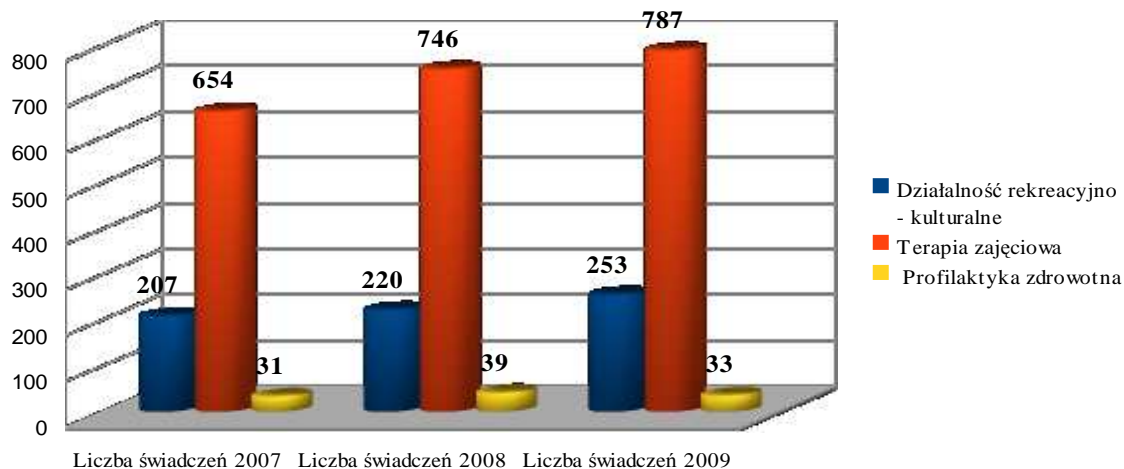
Z bogatej oferty Domu Dziennego Pobytu „Senior” mogą korzystać nieodpłatnie seniorzy – mieszkańcy Lubina.

W okresie sprawozdawczym wydano 179 skierowań dla osób zainteresowanych uczestnictwem w działalności placówki.

Należy jednakże zaznaczyć, iż liczne imprezy o charakterze masowym miały charakter otwarty i uczestniczyły w nich wszystkie osoby chętne, również te nie posiadające skierowań. Szacuje się, iż średnio w jednej takiej imprezie uczestniczyło ok. 300 osób.

Formy działalności Domu Dziennego Pobytu „Senior” w Lubinie w latach 2007 – 2009 pod względem zrealizowanych świadczeń

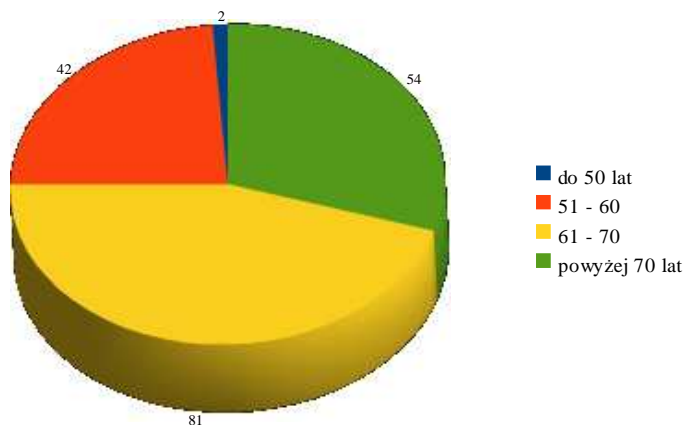

Powyższe dane wskazują na pewną tendencję, jeśli chodzi o realizację poszczególnych form działalności Domu Dziennego Pobytu „Senior”.

Nadal najwyższą liczbę świadczeń w 2009r. stanowiła terapia zajęciowa. Duże zainteresowanie seniorów wynika z możliwości udziału w różnorodnych jej formach, począwszy od podtrzymywania sprawności fizycznej i psychicznej po rozwijanie zainteresowań i talentów wokalnych, tanecznych, aktorskich, intelektualnych.

Na działalność rekreacyjno – kulturalną składały się liczne imprezy i spotkania organizowane w większości na terenie Domu, ale także poza nim (głównie w Centrum Kultury „Muza” czy w plenerze). Ogółem w roku ubiegłym zorganizowano 253 takie imprezy. W ramach profilaktyki zdrowotnej odbyły się 33 spotkania, których celem było przybliżenie terapii naturalnej, w tym: ziołolecznictwa, światłoterapii, koloroterapii. Przeprowadzono również bezpłatne badanie słuchu oraz kurs udzielania pierwszej pomocy.

Osoby uczestniczące w działalności Domu Dziennego Pobytu „Senior” w Lubinie w 2009 r. pod względem wieku

Seniorzy korzystający z działalności Domu to w przeważającej większości (75,5 % ogółu) osoby powyżej 60 lat. Znaczną liczebnie kategorię wiekową stanowiły również osoby w przedziale pomiędzy 51 a 60 r.ż.

Dom Dziennego Pobytu „Senior” realizował również pomoc w formie żywienia na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W 2009r. placówka przygotowała 26.920 obiadów dla 166 osób. W porównaniu do 2008r. nastąpił niewielki wzrost osób korzystających z tej formy pomocy.

W okresie sprawozdawczym z usług Domu Dziennego Pobytu „Senior” tj. różnych form działalności oraz żywienia ogółem skorzystało 345 osób.

1.5.2. OŚRODEK OPIEKUŃCZO – REHABILITACYJNY

Głównym celem działalności placówki było zapewnienie dziennej kompleksowej opieki i rehabilitacji dzieciom dotkniętym dysfunkcją narządu ruchu o różnej etiologii i niedorozwojem umysłowym.

Ośrodek realizował zadania świadcząc specjalistyczne usługi opiekuńcze głównie w zakresie:

- diagnostyki lekarskiej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej,
- prowadzenia zabiegów usprawniania leczniczego,
- indywidualnej rehabilitacji ruchowej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej,
- oddziaływań dydaktyczno - wychowawczych o charakterze różnorodnej grupowej terapii pedagogicznej,
- opieki lekarskiej i pielęgniarskiej,
- przygotowania do nauki w szkole lub placówkach opiekuńczo - wychowawczych,
- pomocy rodzinie w procesie wychowawczym dziecka niepełnosprawnego.

Usługi świadczyła kadra ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, która poszerzała swoją wiedzę w różnych formach kształcenia, co wpływało na jakość świadczonych usług.

17 dzieci było objętych nauczaniem indywidualnym przez oddelegowanych nauczycieli i pod nadzorem swoich macierzystych placówek oświatowych.

Po dokonaniu oceny sprawności i postępów w rozwoju dzieci przez specjalistów – 12 dzieci od września 2009r. rozpoczęło edukację w placówkach wychowawczo - oświatowych.

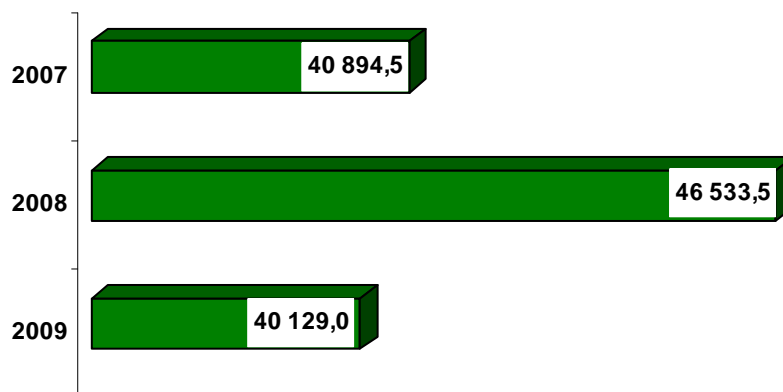
Liczba dzieci przebywających w Ośrodku Opiekuńczo – Rehabilitacyjnym w Lubinie w latach 2007 – 2009 pod względem wieku			

Wiek	Liczba dzieci		
	2007	2008	2009
do 1 r.ż.	3	-	-
od 1 - 3 lat	11	10	7
od 4 - 6 lat	9	11	18
od 7 - 13 lat	10	9	10
od 14 - 18 lat	5	5	3
pow. 18 lat	-	-	2
Razem	38	35	40

Placówka dysponuje 35 miejscami. W 2009 r. przebywało w niej łącznie 40 dzieci w różnym wieku, w tym 8 skierowanych z gmin ościennych. Liczba dzieci uczęszczających była wyższa niż w poprzednich dwóch latach.

Prezentowane wyżej dane wskazują, iż od kilku lat najliczniejszą grupę stanowią dzieci do 6 r. życia. Prawdopodobnie wynika to z faktu coraz lepszej i wcześniejszej diagnostyki lekarskiej, większej świadomości rodziców oraz kompleksowości oddziaływań i wysoko specjalistycznych form terapii prowadzonych w Ośrodku.

Liczba świadczeń przyznanych decyzją administracyjną w latach 2008 – 2009

W 2009 r. przyznano 40.129 godz. świadczeń w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, które zrealizowano w 78 % wykonując 31.204 godz. świadczeń, co spowodowane było absencją chorobową dzieci oraz wyjazdami na turnusy rehabilitacyjne.

Liczba przyznanych świadczeń była zbliżona jak 2007 r., natomiast w porównaniu do roku 2008 – o 14 % niższa.

W minionym roku stawka godzinowa specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w Ośrodku Opiekuńczo – Rehabilitacyjnym wynosiła 18 zł.

Dochody uzyskane z tytułu świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosły ogółem 145.267,44 zł i były o 15 % wyższe niż w 2008r. z uwagi na większą liczbę dzieci przebywających w Ośrodku w ciągu roku.

Dzieci skierowane spoza Lubina korzystały z usług Ośrodka na zasadzie pełnej odpłatności, którą pokrywały gminy kierujące.

Organizowanie i inspirowanie udziału dzieci i ich rodzin w imprezach i spotkaniach integracyjnych o różnym charakterze jest jednym z najważniejszych obszarów działania kadry Ośrodka. Terapeuci i opiekunowie, poza cyklem stałych imprez, realizowali w 2009r. również nowe pomysły między innymi wspólnie ze Stowarzyszeniem „Dać Nadzieję” zorganizowano cykl imprez z okazji Dnia Dziecka. Miały one zróżnicowany charakter: od turystyczno - rekreacyjnej wycieczki do wrocławskiego zoo, poprzez sportową rywalizację i zabawę dorosłych oraz dzieci podczas pikniku na terenach zielonych Ośrodka, do spotkania edukacyjnego ze Strażą Pożarną.

Nowym przedsięwzięciem były spotkania zespołu terapeutycznego z zaproszonymi rodzicami, które miały na celu identyfikację problemów z jakimi borykają się rodzice wychowując niepełnosprawne dziecko oraz zaproponowanie sprawdzonych rozwiązań.

Ponadto w minionym roku zorganizowano szereg innych spotkań o charakterze edukacyjno – informacyjnym adresowanych do dzieci i ich opiekunów tj.:

- pokaz oraz testowanie sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego z udziałem przedstawicieli różnych firm zajmujących się dystrybucją sprzętu,
- spotkanie z lekarzem stomatologiem, mające na celu udzielenie wskazówek dotyczących profilaktyki bądź leczenia zębów; w trakcie spotkania wszystkie dzieci zostały poddane badaniu profilaktycznemu jamy ustnej,
- tydzień zajęć pokazowych, podczas których rodzice mieli możliwość zapoznania się z prowadzonymi formami terapii dzięki uczestnictwu w zajęciach indywidualnych swojego dziecka z konkretnym terapeutą.

W roku 2009 dzięki Fundacji POLSKA MIEDŹ dokonano zakupu komputerowego systemu biofeedback, służącego do terapii mowy.

Praca Ośrodka Opiekuńczo – Rehabilitacyjnego w Lubinie - ośrodka wsparcia -wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na rzecz osób potrzebujących, a w szczególności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

2. INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ RODZINY I MIESZKAŃCÓW MIASTA

2.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2009 r. wypłacono 64.172 świadczenia, w tym składki emerytalno-rentowe i zdrowotne, do których uprawnionych było 3.948 rodzin, na 2.417 dzieci (średnia miesięczna).

Formy pomocy udzielane w latach 2008 - 2009

Formy pomocy		2008 r.	2009 r.
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne		4.359	3.948
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki		2.207	1.693
Liczba dzieci pobierających zasiłki rodzinne		3.031	2.417
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	Urodzenia dziecka	195	196
	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	174	150
	Samotnego wychowywania dziecka	204	182
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	233	194

	Rozpoczęcia roku szkolnego	1.742	1.819
	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	83	87
	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	355	322
	Liczba osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, w tym za które odprowadzano składki emerytalno - rentowe	78 60	73 52
	Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny	1.819	1.895
	Liczba osób pobierających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	779	762

Z powyższych danych wynika, iż liczba świadczeń w poszczególnych formach pomocy, w 2009 r. była nieznacznie mniejsza w porównaniu do 2008 r.

W zakresie świadczeń rodzinnych wydano 6.014 decyzji administracyjnych, w tym 1.302 decyzje zmieniające w związku z przedłużeniem okresu zasiłkowego i 125 odmawiających. Wniesiono odwołania od 19 decyzji (0,32 % ogólnej liczby wydanych decyzji) które Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrzyło i wydało 18 decyzji, w tym:

- 8 utrzymujących w mocy decyzje MOPS,
- 5 zmieniających decyzje MOPS,
- 5 uchylających decyzję MOPS i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Przyczyną uchyleń decyzji była konieczność uzupełnienia materiału dowodowego, a zmiany decyzji wynikały głównie z nowelizacji przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, w zakresie ustalania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego od miesiąca, w którym wpłynął wniosek o tenże zasiłek.

Nowymi uregulowaniami prawnymi przesunięto okres zasiłkowy, który obecnie trwa od 1 listopada 2009 r. do 31 października 2010 r. oraz wprowadzono nowe kwoty świadczeń. Zmiana objęła wysokość zasiłków rodzinnych, które obecnie wynoszą:

- 68 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 91 zł na dziecko w wieku od 5 do 18 roku życia,
- 98 zł na dziecko powyżej 18 roku życia,

oraz świadczenie pielęgnacyjne – 520 zł.

Natomiast na tym samym poziomie (ustalonym w 2004 r.) pozostało kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania świadczeń rodzinnych. W związku z tym utrzymuje się tendencja do zmniejszania się liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne.

W stosunku do 168 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały świadczenia rodzinne na łączną kwotę 84.021,83 zł. Zostały one decyzją administracyjną zobowiązane do ich zwrotu, w wyniku podjętych działań odzyskano świadczenia w łącznej kwocie 73.261,77 zł. Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2004 – 2009 stanowiły kwotę 411.816,92 zł., z czego odzyskano 293.958,06 zł, co stanowi 71,38% ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych.

2.2 ZALICZKA ALIMENTACYJNA I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2009r. przyznając uprawnienia do funduszu alimentacyjnego wypłacono 7.171 świadczeń (średnio w miesiącu dla 598 osób uprawnionych). W zakresie funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych wydano 851 decyzji, od których w 2009 r. wniesiono 11 odwołań (1,29 % ogólnej liczby wydanych decyzji). Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało 19 decyzji, w tym:

- 11 utrzymujących w mocy decyzje MOPS,
- 8 uchylających decyzje MOPS i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Przyczyną uchyleń decyzji i przekazania do ponownego rozpatrzenia była konieczność przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego.

Ustalono w stosunku do 20 osób nienależnie pobrany fundusz alimentacyjny, na łączną kwotę 15.960 zł, oraz w stosunku do 3 osób nienależnie pobraną zaliczkę alimentacyjną na łączną kwotę 2.910 zł. W wyniku podjętych działań odzyskano świadczenia w łącznej kwocie 22.078 zł.

Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2005 – 2009 stanowiły kwotę 121.645,53 zł, z czego odzyskano 68.405,71 zł tj. 56,23 %.

Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2009 wyniosła 317,00 zł miesięcznie.

W wyniku działań MOPS-u podjętych wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Lubina oraz w związku z prowadzonym przez komorników sądowych postępowaniem egzekucyjnym znacznie wzrosła spłata świadczeń uprzednio wypłaconych przez Ośrodek osobom uprawnionym z tytułu zaliczek alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego.

Wysokość dokonanych spłat przez dłużników alimentacyjnych

Rok	Zaliczka alimentacyjna w zł	Fundusz alimentacyjny w zł	Razem w zł
2005	4 334,00	-	4 334,00
2006	22 982,00	-	22 982,00
2007	42 100,00	-	42 100,00
2008	84 239,00	33 436,76	117 675,76
2009	84 826,00	291 125,99	375 951,99
Łącznie	238 481,00	324 562,75	563 043,75

Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w 2009 r.

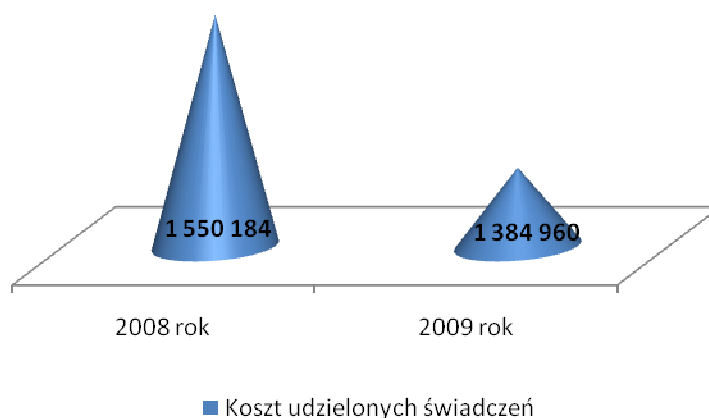
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań
1	Przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych	58
2	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy	59
3	Wystąpienie z wnioskiem do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego	60
4	Złożenie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	22
5	Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu	8
6	Dokonanie wpisu dłużników do Krajowego Rejestru Długów	369

2.3 DODATKI MIESZKANIOWE

Na wypłaty dodatków mieszkaniowych w 2009 r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 1.430.000 zł. Przyjęto i rozpatrzono 1.709 wniosków, w tym 73 mieszkańców złożyło wniosek po raz pierwszy. Wydano 1.820 decyzji administracyjnych, w tym 112 decyzji odmownych, od których do SKJO złożyło odwołanie 4 wnioskodawców. W 3 przypadkach organ odwoławczy przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Natomiast jedno odwołanie nie zostało rozpatrzone ponieważ wniesiono je po wyznaczonym terminie.

Udzielono 9.522 świadczeń na łączną kwotę 1.384.960,47 zł, co stanowiło blisko 97 % planu. Niewykorzystanie całej kwoty dotacji było spowodowane mniejszą liczbą wniosków.

Wydatki na dodatki mieszkaniowe w latach 2008 – 2009

Realizacja zadań za 2009 r. w porównaniu do 2008 r.

	2008	2009
Przyjęte i rozpatrzone wnioski	1.954	1.709
Wydane decyzje administracyjne	2.119	1.820
Odmowa przyznania uprawnień do dodatku	137	112
Udzielone świadczenia	11.548	9.522
Koszt udzielonych świadczeń	1.550.184	1.384.960,47

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do roku 2008 przyjęto i rozpatrzone o 245 mniej wniosków, wydano o 299 mniej decyzji, udzielono o 2.026 mniej świadczeń.

Ilość przyjętych wniosków, udzielone świadczenia oraz wydatkowanie środków z podziałem na użytkowników mieszkań

Użytkownicy mieszkań	Liczba wniosków		Udzielone świadczenia		Wydatki w zł	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Stanowiących własność gminy	383	333	2.186	1.745	334.848	287.942,12
Spółdzielczych	1.142	986	7.314	5.905	974.942	861.984,43
Zakładowych	8	6	50	39	11.017	10.397,93
Innych	284	272	1.998	1.833	229.377	224.635,99

W 2009 r., podobnie jak w 2008 r., najwięcej wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożyli użytkownicy mieszkań spółdzielczych i mieszkań stanowiących własność gminy. Im też udzielono najwięcej świadczeń. W stosunku do łącznej kwoty, wydatki dla użytkowników mieszkań spółdzielczych stanowiły 62,24%, a użytkowników mieszkań gminnych 20,79%.

Ilość decyzji odmownych oraz powody nie przyznania dodatku mieszkaniowego wg kryteriów ustawowych

Lp.	Przyczyny odmowy	Ilość decyzji	
		2008 r.	2009 r.
1	Niskie wydatki	87	71
2	Wyliczenie dodatku niższego od 2% emerytury	20	17
3	Brak tytułu prawnego do mieszkania	2	1
4	Przekroczenie powierzchni normatywnej	25	17
5	Przekroczenie normy dochodów	3	6

Średnią miesięczną wysokość dodatku mieszkaniowego w podziale na poszczególne zasoby pokazuje poniższa tabela:

Użytkownicy mieszkań	2008	2009
Stanowiących własność gminy	153 zł	165 zł
spółdzielczych	134 zł	146 zł
Pozostałych w tym zakładowych	117zł	126 zł

W porównaniu do 2008 r. średnia kwota przyznanego dodatku mieszkaniowego była wyższa dla wszystkich użytkowników mieszkań (w 2009 r. 146 zł, w 2008 r. 135 zł) ponieważ Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lubina nr P.0151-184/2009 z dnia 8 maja 2009 r. wprowadzono wyższą stawkę bazową czynszu za lokale mieszkalne.

Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Kwota dodatku	Liczba wnioskodawców w 2008 roku	Liczba wnioskodawców w 2009 roku
do 40 zł	83	66
od 41 zł do 60 zł	121	91
od 61 zł do 80 zł	196	123
od 81 zł do 99 zł	2 26	148
100 zł i powyżej	1.191	1.169

Ze sporządzonego wyżej zestawienia wynika, iż dodatek mieszkaniowy w kwocie 100 zł i powyżej otrzymało najwięcej wnioskodawców, podobnie jak w roku 2008. Wysokość dodatku uzależniona jest od dochodu, wydatków, powierzchni mieszkania, liczby osób w gospodarstwie domowym.

Struktura gospodarstwa domowego wnioskodawców

Struktura gospodarstwa domowego	Liczba wnioskodawców	
	2008 rok	2009 rok
1 - osobowe	727	686
2 - osobowe	360	307
3 - osobowe	301	251
4 - osobowe	243	193
5 - osobowe	134	113
6 – osobowe i powyżej	52	47

Z powyższego zestawienia jednoznacznie wynika, że najliczniejszą grupę wnioskodawców w 2009 r., podobnie jak w 2008 r. stanowiły gospodarstwa 1 i 2 -osobowe.

MOPS, w oparciu o informacje od zarządców mieszkań, monitorował kwestie regulowania przez wnioskodawców różnicy między przyznanym dodatkiem mieszkaniowym, a wysokością czynszu. W przypadku powstania zaległości wstrzymywał dalsze wypłaty świadczeń.

Ponadto pracownicy Sekcji dodatków mieszkaniowych przy współpracy z pracownikami socjalnymi weryfikowali wnioski i oświadczenia beneficjentów, głównie w zakresie wykazywania właściwej liczby członków gospodarstwa domowego. Dotyczyło to w szczególności osób/rodzin, które korzystały ze świadczeń pomocy społecznej i dodatku mieszkaniowego. Efektem tych działań było zmniejszenie się liczby składanych wniosków około 13% w stosunku do ogólnej liczby złożonych w 2008 r. wniosków.

2.4 ŻŁOBKI

Zadania związane ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo - wychowawczej nad dziećmi w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat realizują dwa żłobki działające na terenie miasta Lubina. Placówki posiadają łącznie 206 miejsc, w tym Żłobek Nr 2 – 116 miejsc i Żłobek Nr 3 – 90 miejsc. Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców w zakresie zapewnienia opieki żłobkowej, od maja 2009 r. wprowadzono możliwość przyjmowania dzieci ponad podstawowy limit miejsc, przy czym to przekroczenie nie może być większe niż o 10 % w każdym ze żłobków.

Wykorzystanie miejsc w żłobkach w 2009 r.

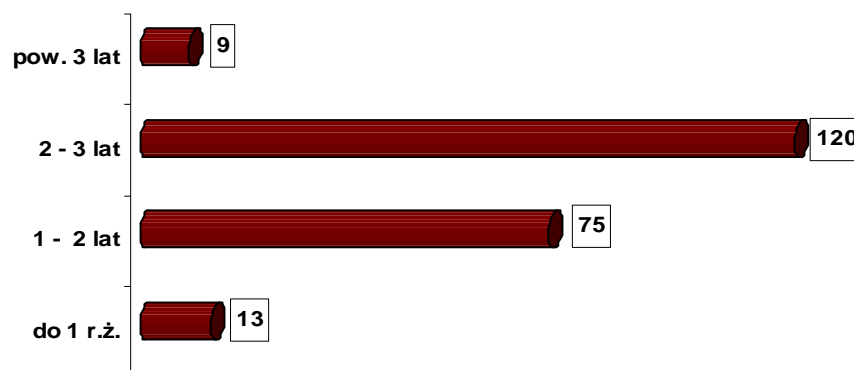
		Żłobek Nr 2	Żłobek Nr 3	Ogółem
liczba dzieci zapisanych <i>w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia</i>	<i>razem</i>	215	163	378
liczba dzieci zapisanych <i>wg stanu na dzień 31 grudnia 2009r.</i>	<i>razem</i>	124	93	217
liczba dzieci zapisanych <i>wg stanu na ostatni dzień m-ca</i>	<i>średnio</i>	121	93	214
wykorzystanie miejsc <i>w stos. do liczby dzieci zapisanych na ostatni dzień m-ca</i>	<i>średnio</i>	105 %	103 %	104 %
wykonanie osobodni	<i>razem</i>	18.847	13.589	32.436

W 2009 r. w żłobkach zapisanych było łącznie 378 dzieci. Stan na 31 grudnia 2009r. wynosił 217 (w tym: Żłobek Nr 2 – 124 dzieci, Żłobek Nr 3 – 93 dzieci). Rotacja wynikała z wypisywania dzieci ze żłobka głównie z powodu osiągnięcia wieku przedszkolnego, zachorowalności, zapewnienia opieki ze strony rodziców/rodziny, czy zmiany miejsca zamieszkania.

Średnio w miesiącu w żłobkach zapisanych było 214 dzieci, a tym samym wykorzystano miejsca w 104 %.

W ciągu roku wykonanych zostało ogółem 32.436 osobodni.

Dzieci przebywające w żłobkach w 2009 r. pod względem wieku
(według stanu na dzień 31 grudnia)

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową dzieci przebywających w żłobkach na dzień 31 grudnia 2009r. należy wskazać, iż ponad połowę stanowiły dzieci pomiędzy drugim a trzecim rokiem życia. Zdecydowaną mniejszość stanowiły natomiast dzieci najstarsze tj. powyżej 3 lat - 4 % i dzieci najmłodsze tj. do 1 r.ż. - 6 %.

Miesięczną odpłatnością za pobyt dziecka w żłobku stanowiła opłata stała w kwocie 80 zł miesięcznie oraz opłata za żywienie w kwocie 4 zł dziennie.

W ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z częściowej lub całkowitej refundacji kosztów żywienia skorzystało 11 dzieci, z tego 1 dziecku w miesiącu wrześniu został pokryty pełny miesięczny koszt pobytu w żłobku (opłata stała + żywienie).

Działalność opiekuńczo – wychowawcza realizowana w żłobkach odbywała się w oparciu o plan sporządzony na dany rok żłobkowy tj. od 1 IX do 31 VIII dla poszczególnych grup wiekowych.

Praca dydaktyczna ukierunkowana była na rozwój intelektualny i fizyczny małych dzieci, dostosowywana do ich możliwości rozwojowych, a prowadzona w formie zabaw, przedstawień teatralnych, czytania literatury dziecięcej itp.

Jak co roku odbyły się liczne uroczystości i spotkania, w tym imprezy okolicznościowe, zgodnie z kalendarzem.

W minionym roku w Żłobku Nr 3 został zorganizowany cykl szkoleń dla rodziców/opiekunów dzieci uczęszczających do placówki. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów z różnych dziedzin. Ich celem było poszerzenie wiedzy na temat problemów, z jakimi najczęściej spotykają się rodzice w opiece nad dzieckiem. Ponadto, dzieci wraz z rodzicami oraz personelem uczestniczyły w imprezach zewnętrznych np. organizowanych w Centrum Kultury „Muza” w Lubinie.

Zespół ds. HACCP prowadził nadzór nad realizacją programu bezpiecznego żywienia, zarówno w żłobkach jak i pozostałych jednostkach, poprzez monitorowanie przestrzegania prawa żywnościowego oraz modyfikację powstałej dokumentacji GHP/GMP i systemu HACCP. Zadania realizowano uwzględniając specyfikę pracy poszczególnych jednostek.

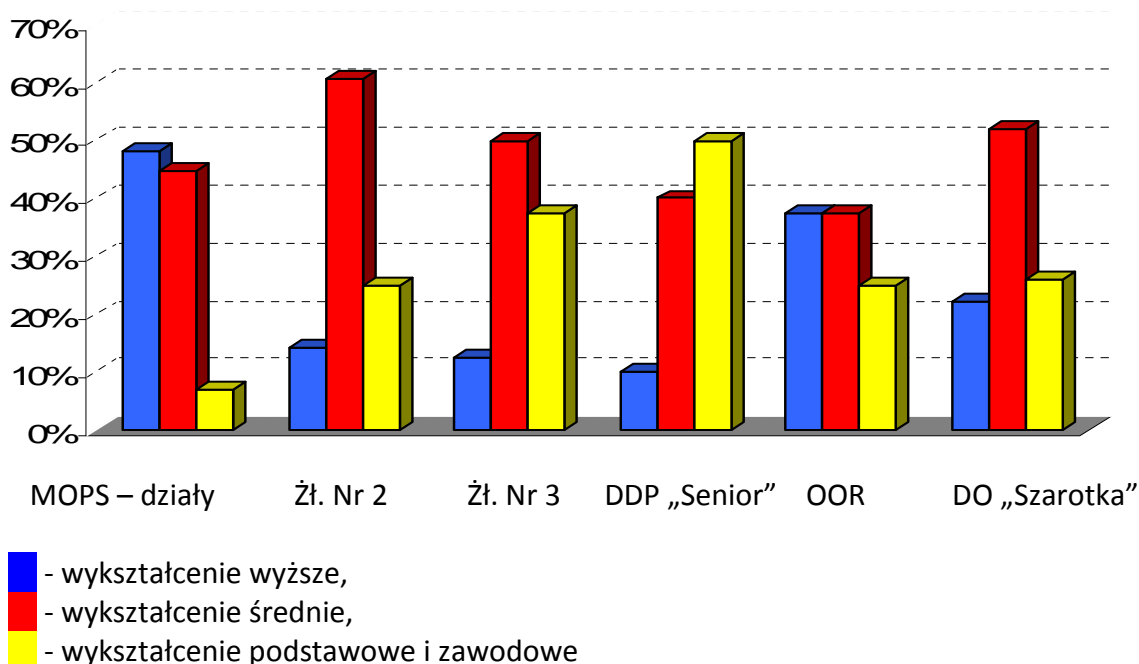
III. POLITYKA KADROWA W ZAKRESIE PODNOSZENIA I UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI

1. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1.1 ZATRUDNIENIE W DZIAŁACH I JEDNOSTKACH PODLEGŁYCH

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w 2009 r. w całej jednostce wyniosło **220,24** etatów, natomiast zatrudnienie na dzień **31 grudnia 2009 r. 232** osoby, w tym **217** pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy i **15** w niepełnym wymiarze czasu pracy. Liczba etatów w 2009 r. była wyższa w stosunku do ubiegłego roku. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w 2008 r. wynosiło 215,68 etatów. Wzrost zatrudnienia spowodowany był utworzeniem nowych stanowisk pracy oraz zatrudnieniem na zastępstwo (za pracowników przebywających na długotrwałym zwolnieniu). Zadania ustawowe naszej jednostki są realizowane przez dobrze przygotowany i wykształcony zespół pracowników. Wykształcenie wyższe posiada blisko 35 % pracowników, a ponad 47 % wykształcenie średnie.

Struktura wykształcenia pracowników MOPS

Pracownicy co roku podnoszą swoje kwalifikacje. W 2009 r. 7 osób kontynuowało studia wyższe, 1 osoba rozpoczęła naukę na studiach licencjackich oraz 1 kontynuowała studia podyplomowe. Ponadto 2 osoby ukończyły naukę na studiach podyplomowych, 2 na studiach wyższych i 1 z pracowników socjalnych uzyskał specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. 13 kształcącym się pracownikom udzielono płatnego urlopu szkoleniowego na udział w zajęciach i przygotowanie się do egzaminu.

1.2 SZKOLENIA, SEMINARIA, KONFERENCJE

Często zmieniające się przepisy wymuszają konieczność ciągłego śledzenia zmian w prawie, stąd w celu prawidłowej realizacji zadań oraz kompetentnej obsługi klientów pracownicy uzupełniają swoją wiedzę poprzez uczestnictwo w różnych kursach, szkoleniach, seminariach oraz konferencjach. Szkolenia, które miały miejsce w 2009 roku, można podzielić na 2 grupy:

- szkolenia dotyczące merytorycznej działalności organizowane przez firmy zewnętrzne, których koszt pokrywał pracodawca,
- oraz szkolenia związane z realizacją różnych projektów finansowane ze środków Unii Europejskiej.

W szkoleniach merytorycznych zewnętrznych w 2009 r. uczestniczyły 83 osoby. Tematyka szkoleń, kursów, seminariów czy konferencji dotyczyła spraw związanych z postępowaniem administracyjnym, jak i zakresami działania poszczególnych działów i jednostek. Wszystkie szkolenia miały na celu podniesienie jakości świadczonych usług oraz sprawniejsze wykonywanie bieżących zadań. Tematem szkoleń było m.in.:

- żywienie zbiorowe dzieci i młodzieży
- autyzm – od diagnozy do komunikacji
- efektywna komunikacja
- zmiany w prawie pracy
- ochrona danych osobowych i informacje niejawne
- ubezpieczenia społeczne
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- komunikowanie i kreowanie wizerunku instytucji
- zamówienia publiczne
- postępowanie administracyjne
- dodatki mieszkaniowe
- świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny
- finanse publiczne
- wydatki strukturalne w pomocy społecznej
- Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne
- kurs EEG – Biofeedback i PNF
- wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnowartościowym układem nerwowym
- plany indywidualnego wsparcia mieszkańca domu opieki społecznej
- depresja i zaburzenia schizofreniczne
- aktualne problemy w pomocy społecznej
- asystent rodziny – aktywizacja społeczna
- pedagogiczne i psychologiczne skutki migracji zarobkowej rodziców.

Ponadto 32 osoby wzięły udział w licznych szkoleniach finansowanych ze środków unijnych realizowanych w ramach różnych projektów m.in.:

- praca z chorym na chorobę Alzheimera
- aktywizacja i wspieranie osób starszych
- animacja w środowisku lokalnym
- tworzenie wniosków do PO KL
- praca metodą projektu
- zamówienia publiczne – studium przypadku

- zarządzanie zasobami ludzkimi
- nowoczesne zarządzanie socjalne kluczem do efektywniejszej pracy
- najczęściej popełniane błędy we wnioskach o płatność
- kwalifikowanie kosztów w projektach PO KL
- zarządzanie projektem
- zadania kierownika projektu
- budowanie lokalnego partnerstwa dla wolontariatu
- realizacja komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie projektów realizowanych w ramach priorytetu VI, VII oraz Działania 8.1 PO KL wraz z panelem Równość szans kobiet i mężczyzn w projektach realizowanych w obszarach Aktywizacji zawodowej, Integracji Społecznej oraz Adaptacyjności
- tworzenie i funkcjonowanie Zakładów Aktywności Zawodowych
- warsztaty praca superwizją
- kurs języka migowego
- program integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2009 roku uczestniczyli również w konferencjach i seminariach tj:

- XII Międzynarodowa Konferencja Opieki Długoterminowej w Toruniu
- Warszawskie żłobki wspierają rodzinę w wychowaniu – Zdrowe dziecko = zdrowa rodzina = zdrowe społeczeństwo
- III Ogólnopolskie Seminarium „Refleksyjny wychowawca w żłobku”
- Seminarium otwierające projekt – Projekt systemowy DOPS w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej.

2. PRZYGOTOWANIE PRZYSZŁYCH KADR DLA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie na bieżąco współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie ułatwienia osobom bezrobotnym zdobycia doświadczenia zawodowego lub przekwalifikowania się. W ubiegłym roku 25 osób bezrobotnych odbyło staż w naszej jednostce, po czym 7 osób zatrudniono.

Ośrodek również aktywnie współpracował ze szkołami, zarówno wyższymi, jak i policealnymi, umożliwiając słuchaczom i studentom odbycie praktyki zawodowej lub studenckiej. W roku 2009 praktykę zawodową ukończyło 24 słuchaczy a praktykę studencką 15 studentów. Ponadto w Domu Opieki „Szarotka” pracowało 3 wolontariuszy, którzy organizowali czas wolny mieszkańcom, pomagali w przygotowaniu posiłków, w czynnościach życia codziennego. Swoją pracę wykonywali po kilka godzin w tygodniu.

IV. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ PODEJMOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

1. STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBINA NA LATA 2007 – 2013

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w pracach Zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2007 – 2013, którego zadaniem była ocena dotychczas zrealizowanych celów i kierunków działań przyjętych w strategii.

Wyniki prac zespołu przedłożono Prezydentowi Miasta oraz Radzie Miejskiej.

1.1 WSPARCIE I AKTYWIZACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

1.1.1. PROJEKT „AKTYWNOŚĆ MIARĄ SUKCESU”

Na podstawie udzielonego przez Prezydenta Miasta Lubina pełnomocnictwa dla Dyrektora MOPS w Lubinie do czynności związanych z aplikacją w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie przygotował i złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Aktywność miarą sukcesu” ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Wniosek został przyjęty do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia (Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu, Filia we Wrocławiu). W lipcu podpisano Umowę Ramową. Całkowita wartość projektu wyniosła 400.673,60 zł, w tym wkład własny stanowił 10,50 % tj. 47.006,40 zł.

Zadanie realizowano w okresie od 1 kwietnia do 30 października 2009 r. w partnerstwie z Legnickim Stowarzyszeniem Inicjatyw Obywatelskich, które zostało wybrane w otwartym naborze, zgodnie z art. 28a ustawy z dnia 06 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 06.227.1658 z póź. zm.)

W projekcie uczestniczyło 57 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym:

- 42 osoby bezrobotne, poszukujące pracy lub nie pozostające w zatrudnieniu, w wieku aktywności zawodowej, z którymi zawarto kontrakty socjalne,
- 15 kobiet wychowujących dzieci (w ramach Programu Aktywności Lokalnej) oraz osoby z ich otoczenia.

Do wszystkich uczestników skierowano kompleksowe i zintegrowane działania w zakresie podniesienia poziomu aktywności społecznej i zawodowej poprzez zastosowanie co najmniej 3 instrumentów aktywnej integracji, zgodnie z zaplanowaną dla każdego uczestnika „ścieżką reintegracji”. Dostęp do narzędzi aktywnej integracji był równy dla wszystkich uczestników projektu, a instrumenty dobierano indywidualnie, w zależności od potrzeb.

W ramach kontraktów socjalnych zorganizowano:

- treningi kompetencji i umiejętności społecznych,
- treningi kompetencji zawodowych,

- warsztaty umiejętności wychowawczych,
- warsztaty pn. „Mój własny wizerunek”.

Ponadto, każdy z uczestników wziął udział w co najmniej 2 kursach zawodowych. W ramach projektu zorganizowano następujące kursy: „ABC komputera z obsługą Internetu; florystyczny; gastronomiczny; kosmetyczny ze stylizacją paznokci; obsługi kasy fiskalnej; magazyniera z obsługą wózków jezdniowych; prawa jazdy kat. B oraz Warsztaty z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Dodatkowo, 12 osobom sfinansowano badania specjalistyczne w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia.

W okresie od maja do lipca realizowano Program Aktywności Lokalnej obejmujący następujące działania:

treningi kompetencji i umiejętności społecznych; poradnictwo prawne, psychologiczne i pedagogiczne; zajęcia w ramach „Grupy Partnerskiej” oraz warsztaty aktywizacji zawodowej.

Uczestniczki Programu Aktywności Lokalnej oraz ich najbliższe otoczenie (rodzice, dzieci) brały także udział w działaniach o charakterze środowiskowym (wyjazdy integracyjne, piknik dla dzieci). Celem tych działań było budowanie przynależności do środowiska lokalnego oraz włączanie w proces aktywizacji najbliższego otoczenia.

Udział w projekcie zakończyły 52 osoby. Dziesięć z nich znalazło zatrudnienie.

1.1.2 REALIZACJA PROGRAMU PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH

W 2009 roku, po raz czwarty, zostały zorganizowane w naszym Ośrodku prace społecznie użyteczne, których celem była aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych, bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W początkowej fazie opracowywania planu potrzeb na 2009 r. do prac społecznie użytecznych zakwalifikowano 68 osób, później zaś do Powiatowego Urzędu Pracy przekazano listy zawierające łącznie 94 nazwiska potencjalnych realizatorów prac.

Na mocy podpisanego porozumienia uruchomiono program prac społecznie użytecznych, na okres od 1 kwietnia do 30 września 2009 r., w którym nasza jednostka zorganizowała pracę dla 23 podopiecznych.

Prace społecznie użyteczne były wykonywane w:

siedzibie Ośrodka	- 3 osoby
Domu Opieki „Szarotka”	- 8 osób
Domu Dziennego Pobytu „Senior”	- 7 osób
Ośrodka Opiekuńczo – Rehabilitacyjnym	- 2 osoby
Żłobku Nr 2 i Nr 3	- 3 osoby

Obejmowały one prace porządkowo – remontowe, kuchenne lub opiekuńcze (DO „Szarotka”).

Powiatowy Urząd Pracy skierował łącznie 47 osób, z czego 11 osób nie podjęło pracy (po uzyskaniu skierowania nie zgłosiły się), a 17 osób zrezygnowało w trakcie, głównie z powodu podjęcia zatrudnienia, choroby, bądź z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną.

Osoby korzystające z tej formy pomocy miały obowiązek pracy przez 10 godz. tygodniowo, za które otrzymywały świadczenie w wysokości 6,50 zł/godz. (w kwietniu i maju), zaś od czerwca 6,80 zł/godz.

W 2009 r. osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 3893 godziny. Z tytułu ich wykonywania wypłacono świadczenia na kwotę 26.050,60 zł.

Doświadczenia z kilkuletniej (od 2006 r.) realizacji programu prac społecznie użytecznych pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków:

- są one dobrym instrumentem aktywizującym osoby długotrwale pozostające bez pracy, pozwalającym przywrócić lub nabyć umiejętności pracownicze,
- osoby realizujące program (w szczególności kobiety) podnoszą swoją samoocenę i wiarę we własne możliwości i umiejętności,
- udział w programie jest realną szansą na podjęcie zatrudnienia u danego pracodawcy,
- program prac pozwala na nabycie umiejętności godzenia obowiązków pracownika z obowiązkami rodzicielskimi (w szczególności samotnym matkom).

Reasumując, należy stwierdzić iż program prac społecznie użytecznych jest dobrym instrumentem aktywizacji zawodowej osób długotrwale pozostających bez pracy. W wielu przypadkach dla osób zagrożonych marginalizacją, znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej, instrument ten okazuje się pierwszym etapem w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych.

1.1.3 KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Podstawą działania Klubu Integracji Społecznej jest statut oraz Regulamin Organizacyjny MOPS, który określa szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania klubu. Klub Integracji Społecznej umożliwia udzielanie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania, miejscu pobytu lub w miejscu pracy oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. W 2009 r. znaczna część tych zadań była realizowana w ramach projektu systemowego „Aktywność miarą sukcesu” w okresie od 1 kwietnia do 30 października. Ostatecznie zakończono opracowywanie pełnej procedury związanej z uczestnictwem i prowadzeniem zajęć w Klubie (deklaracje uczestnictwa, oświadczenia uczestnika KIS, ankiety dla uczestnika KIS). Przeprowadzono również niezbędne prace remontowe pomieszczeń: malowanie ścian, wymiana drzwi, położenie wykładziny podłogowej, a także wymiana stolarki okiennej.

Zakupiono meble i sprzęt komputerowo-biurowy a także niezbędne materiały i artykuły biurowe.

1.2 ZINTEGROWANY SYSTEM WSPARCIA I AKTYWIZACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”, Dział Usług Społecznych oraz Dom Dziennego Pobytu „Senior” opracował i wydał LUBIŃSKI INFORMATOR SPOŁECZNY. Była to jedna z form kampanii społecznej skierowana do mieszkańców naszego miasta, a zrealizowana w ramach projektu konkursowego „Dla nas o nas”.

Inicjatorzy przedsięwzięcia kierowali się potrzebą ułatwienia, zwłaszcza osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym, kontaktu i dostępu do świadczeń oraz usług z zakresu różnych dziedzin życia. Informator zawiera adresy, telefony kontaktowe oraz niezbędne dane

dotyczące instytucji, placówek, służb, organizacji działających w obszarze pomocy społecznej, zdrowia itp. Wydanie informatora zostało w całości sfinansowane ze środków Gminy Miejskiej Lubin.

2. ZLECENIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2009 kontynuowano, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Parafią Rzymsko – Katolicką p.w. Św. Jana Bosko w Lubinie – prowadzącą Jadłodajnię a Gminą Miejską Lubin, realizację zadania zleconego z zakresu pomocy społecznej poprzez świadczenie pomocy w formie posiłku osobom potrzebującym.

Jadłodajnia przygotowuje posiłki dla co najmniej 150 osób dziennie (średniorocznie). Z posiłków korzystają zarówno podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie (na podstawie wydanego skierowania), jak również wszystkie inne osoby potrzebujące, nie posiadające skierowań (ewidencjonowane na podstawie dowodu tożsamości).

Posiłki wydawane były od poniedziałku do soboty w godzinach od 12⁰⁰ do 14⁰⁰. Na niedziele oraz święta osoby korzystające z posiłków otrzymywały suchy prowiant.

Liczba wydanych posiłków oraz średnia liczba osób korzystających z posiłków w Jadłodajni w 2009r.

miesiąc	osoby ze skierowaniami	Średnio dziennie	osoby bez skierowań	Średnio dziennie
styczeń	4.371	141	88	3
luty	4.167	149	117	4
marzec	4.614	149	197	6
kwiecień	4.548	152	103	3
maj	4.034	130	132	4
czerwiec	4.131	138	171	6
lipiec	4.398	142	190	6
sierpień	4.868	157	214	7
wrzesień	4.232	141	245	8
październik	4.572	147	189	6
listopad	4.225	141	140	5
grudzień	5.443	176	155	5
razem	53.603	147	1.941	5

Liczba skierowań wydanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie w 2009r.

miesiąc	osoby dorosłe		dzieci	razem
	kobiety	mężczyźni		
styczeń	33	118	6	157
luty	34	121	6	161
marzec	38	121	6	165
kwiecień	39	110	7	156
maj	27	106	7	140
czerwiec	27	115	6	148
lipiec	34	115	10	159
sierpień	35	118	10	163
wrzesień	31	111	7	149
październik	33	108	6	147
listopad	37	105	8	150
grudzień	48	127	18	193
razem	416	1.375	97	1.888
<i>średnio</i>	<i>35</i>	<i>114</i>	<i>8</i>	<i>157</i>
udział % w stos. do ogólnej liczby osób	22,03	72,83	5,14	100

Przeprowadzona analiza wskazuje, iż w 2009r. wydano łącznie 55.544 posiłków, w tym:

- osobom skierowanym przez MOPS - 53.603 posiłków (97 %)
- osobom nie posiadającym skierowań – 1.941 posiłków (3 %).

Liczba wydanych posiłków była o 5,3 % wyższa niż w roku 2008 (52.735).

Średnia miesięczna liczba osób skierowanych na posiłki w Jadłodajni przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie to 157 klientów. Głównie były to osoby dorosłe (ok. 95 %), w przeważającej liczbie mężczyźni (73 %). Z posiłków korzystały także dzieci, przy czym należy zaznaczyć, że w tym wypadku skierowania były wydawane sporadycznie. W większości dotyczyły rodzin wielodzietnych, dla których stanowiły dodatkową formę pomocy. Rodziny te na bazie suchego prowiantu np. konserw miały możliwość przygotowania posiłków w dni świąteczne, zaspokajając tym samym potrzeby w zakresie żywienia rodziny. Pomocą tą obejmowano również rodziny, w których przebywały dzieci (wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych) w okresie ferii, wakacji.

Natomiast średnia liczba osób, które w minionym roku skorzystały z powyższej formy pomocy wynosiła 152 osoby (w tym również osoby bez skierowania).

Wysokość dotacji na realizację zadania realizowanego przez Jadłodajnię wynosiła w 2009r. – 200.000,00 zł. Średnia stawka jednego posiłku kształtowała się w kwocie ok. 2,00 zł.

Jak corocznie, Jadłodajnia zorganizowała dla wszystkich osób samotnych, ubogich, bezdomnych i innych potrzebujących Śniadanie Wielkanocne oraz Wieczerzę Wigilijną, w których wzięło udział średnio ok. 180 osób. Uczestnicy spotkania otrzymali również paczki żywnościowe.

Zgodnie z obowiązującą umową upoważnieni przez Prezydenta Miasta Lubina pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie przeprowadzili w 2009r. (styczeń, lipiec) 2 kontrole. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował:

1. Sposób organizacji realizacji zadania.
2. Stan bazy wykorzystywanej przy realizacji zadania.
3. Efektywność, rzetelność i jakość realizacji zadania.

W pozostałym zakresie tj. finansowo – sprawozdawczym nadzór nad działalnością Jadłodajni sprawował Urząd Miejski w Lubinie.

V. DZIAŁANIA MODERNIZACYJNE W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ. REMONTY I INWESTYCJE

W minionym roku udało się przeprowadzić kolejne zadania inwestycyjne i remontowe. Całkowity koszt przeprowadzonych prac i zakupów inwestycyjnych zamknął się kwotą 957.472,27 zł., w tym:

1) 666.576,16 zł przeznaczono na przedostatni etap prac ogólnobudowlanych wewnątrz budynku Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego (pomieszczenia na I piętrze oraz niektóre pomieszczenia na parterze); ostatni etap robót planowany jest na okres przerwy wakacyjnej w 2010r.

2) 265.101,70 zł przeznaczono na zrealizowanie I etapu inwestycji pn. „Przebudowa budynku Domu Dziennego Pobytu „Senior” wraz z dobudową windy dla osób niepełnosprawnych”, polegający na wymianie dachu; realizacja kolejnych etapów inwestycji przewidywana jest w 2010r.

3) 3.927,35 zł przeznaczono na dofinansowanie zakupu kotła warzelnego w Domu Opieki „Szarotka”, którego łączna wartość wyniosła 8.927,35 zł. Kwotę 5.000 zł pozyskano jako darowiznę od Fundacji „POLSKA MIEDŹ”, stąd środki i wydatki na ten cel zostały zaewidencjonowane na dochodach własnych MOPS.

Pozostałą kwotę w wysokości 21.867,51 zł wykorzystano na remont dachu, wózkowni i piwnicy, przeróbkę instalacji gazowej w DO „Szarotka i w Żłobku Nr 3 oraz na wymianę stolarki okiennej w Klubie Integracji Społecznej.

Ponadto w 2009 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz jednostkach podległych dokonano doposażenia w sprzęt biurowy i urządzenia:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- regały do składnicy akt
- tablica informacyjna
- meble i inne wyposażenie biurowe

- sprzęt komputerowy, w tym dla KIS
- rusztowania aluminiowe
- kostka brukowa
- **Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny**
  - sprzęt biurowy, audiowizualny i muzyczny
  - sprzęt rehabilitacyjny do terapii mowy
  - sprzęt komputerowy
  - rolety okienne
- **Domu Opieki „Szarotka”**
  - ławki ogrodowe
  - sprzęt kuchenny
  - wózek magazynowy
  - drabina
- **Dom Dziennego Pobytu „Senior”**
  - sprzęt komputerowy
  - meble biurowe
  - kserokopiarka
- **Żłobek Nr 2**
  - sprzęt biurowy
  - sprzęt kuchenny
  - pościel
- **Żłobek Nr 3**
  - meble biurowe i dziecięce
  - niszczarka
  - kosa spalinowa
  - klimatyzatory przenośne

PODSUMOWANIE

Rok 2009 był rokiem stabilizacji pod względem organizacji i funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kontynuowano i poszerzono współpracę z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki rozwiniętej pomocy usługowej i instytucjonalnej oraz wyłożonej pracy pracowników możliwe było objęcie wszechstronnym wsparciem wszystkie grupy wiekowe mieszkańców naszego miasta.

Przyznane środki finansowe pozwoliły na skuteczną realizację zadań ustawowych, jak i dodatkowych przedsięwzięć, zainicjowanych przez Ośrodek.

Dokonane zmiany organizacyjne w strukturze MOPSu, w szczególności wyodrębnienie działalności Klubu Integracji Społecznej pozwoliły w większym stopniu zapewnić bezpieczeństwo socjalne osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

W 2010 roku, **w obszarze działalności merytorycznej** bardzo istotna będzie dalsza realizacja:

- Strategii Integracji i Rozwoju Problemów Społecznych,
- Programu Aktywności Lokalnej,

a także

- Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Lubina, w zakresie zadań społecznych (Punkt Informacji Obywatelskiej, Klub Integracji Społecznej),
- Projektu „Aktywność miarą sukcesu” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Celami priorytetowymi jednostki będą:

1. Wspomaganie osób i rodzin w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.
2. Zapewnienie całodobowej opieki osobom tego potrzebującym.
3. Realizowanie opieki nad małym dzieckiem.
4. Podejmowanie działań mających na celu wsparcie seniorów.
5. Udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzinom.
6. Zapewnienie odpowiednich warunków (organizacyjnych, prawnych, kadrowych i finansowych) do realizacji celów jednostki

wykorzystując przy tym wszelkie dostępne możliwości w zakresie pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych.

W obszarze pracowniczym duże znaczenie będzie miało nadal utrzymanie istniejących stanowisk pracy i dążenie do osiągnięcia standardów zatrudnienia pracowników socjalnych, a także tworzenie sprzyjających warunków do stałego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez pracowników.

Kontynuacja rozpoczętych **zadań inwestycyjno-remontowych** w Ośrodku Opiekuńczo-Rehabilitacyjnym, Domu Dziennego Pobytu „Senior” oraz Żłobku Nr 3, to kolejny ważny element przyjętych zamierzeń MOPSu na bieżący rok, w celu poprawy warunków pracy, a w konsekwencji zwiększenia dostępności i jakości świadczonych usług.